

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ**  
**KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ KOMİSYONU**  
**TUTANAK DERGİSİ**

**18'inci Toplantı**  
**24 Haziran 2025 Salı**

*(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi 'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)*

**İÇİNDEKİLER**

**I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR**

**II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI**

1.- Komisyon Başkanı Mustafa Savaş'ın, önceki dönem Manisa Milletvekili İsmail Bilen'in vefatına ve Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklaması

**III.- İHTİSAS KOMİSYONLARI**

**A) Görüşmeler**

1.- Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Genel Müdürlüğünün (TPAO) 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

2.- Turkish Petroleum Offshore Technology Center Anonim Şirketinin (TP-OTC) 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

3.- Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketinin (BOTAŞ) 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

4.- BOTAŞ International Anonim Şirketinin (BIL) 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

5.- Turkish Petroleum International Anonim Şirketinin (TPIC) 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

6.- Turkish Energy Anonim Şirketinin (TEC) 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ**  
**KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ KOMİSYONU**

-----0-----  
**18'inci Toplantı**  
**24 Haziran 2025 Salı**  
-----0-----

**I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR**

TBMM Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu saat 15.22'de açıldı.

Komisyon Başkanı Mustafa Savaş, önceki dönem Manisa Milletvekili İsmail Bilen'in vefatına ve Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklama yaptı.

Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Genel Müdürlüğünün (TPAO) 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesapları, görüşmeleri tamamlanarak ibra edildi.

Turkish Petroleum Offshore Technology Center Anonim Şirketinin (TP-OTC) 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesapları, görüşmeleri tamamlanarak genel görüşmeye sunuldu.

Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketinin (BOTAŞ) 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesapları, görüşmeleri tamamlanarak ibra edildi.

BOTAŞ International Anonim Şirketinin (BIL) 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesapları, görüşmeleri tamamlanarak genel görüşmeye sunuldu.

Turkish Petroleum International Anonim Şirketinin (TPIC) 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesapları, görüşmeleri tamamlanarak genel görüşmeye sunuldu.

Turkish Energy Anonim Şirketinin (TEC) 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesapları, görüşmeleri tamamlanarak genel görüşmeye sunuldu.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından, Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü ve Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarını görüşmek için, 25 Haziran 2025 Çarşamba günü saat 14.30'da toplanmak üzere toplantıya 18.26'da son verildi.

24 Haziran 2025 Salı  
BİRİNCİ OTURUM  
Açılma Saati: 15.22  
BAŞKAN: Mustafa SAVAŞ (Aydın)  
BAŞKAN VEKİLİ: Yüksel ÇOŞKUNYÜREK (BOLU)  
SÖZCÜ: Mevlüt KARAKAYA (Ankara)  
KÂTİP: Durmuş Ali KESKİNKILIÇ (Karabük)  
----- 0 -----

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayıştay Başkanlığımızın ve kurumlarımızın değerli temsilcileri; hepiniz hoş geldiniz.

28'inci Yasama Dönemi Üçüncü Yasama Yılı'nın 18'inci Birleşimini açıyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Mustafa Savaş'ın, önceki dönem Manisa Milletvekili İsmail Bilen'in vefatına ve Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklaması

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Toplantımıza başlamadan önce vefatını büyük bir üzüntüyle öğrendiğimiz önceki dönem Manisa Milletvekilimiz Sayın İsmail Bilen'e Allah'tan rahmet, ailesine, yakınlarına başsağlığı ve sabırlar diliyorum. Mekânı cennet olsun.

Bugünkü gündemimizde Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı, Turkish Petroleum Offshore Technology Center Anonim Şirketi, Boru Hatları ile Petrol Taşımacılığı Anonim Şirketi, BOTAŞ International Anonim Şirketi, Turkish Petroleum International Anonim Şirketi, Turkish Energy Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarının bilanço ve netice hesapları yer almaktadır.

III.- İHTİSAS KOMİSYONLARI

A) Görüşmeler

1.- Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Genel Müdürlüğünün (TPAO) 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Toplantımıza Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığıyla başlıyoruz.

Sayın Genel Müdürümüzden başlamak üzere toplantımıza katılan kurum ve Sayıştay temsilcilerimizin kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını rica ediyorum.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sunumunu yapması için sözü Sayın Genel Müdürümüze vereceğim.

Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

TÜRKİYE PETROLLERİ ANONİM ORTAKLIĞI GENEL MÜDÜRÜ AHMET TÜRKOĞLU - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, Sayın Komisyon üyelerim, sayın vekillerim, Sayın Bakan Yardımcılarım, Sayın Sayıştay Grup Başkanım, Sayın Genel Müdürlerim, saygıdeğer katılımcılar; sizlere Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Genel Müdürü olarak geçtiğimiz yıl ve bu yıl neler yaptık biraz onları arz etmeye çalışacağım. Her ne kadar bugünkü komisyon gündemi 2021-22 olsa da bizim çalışırken gurur duyduğumuz, yaparken o anlamda büyük bir tatmin yaşadığımız şirketimizi size arz etmekten de ayrıca gurur duyuyorum. Ben yaklaşık yirmi yedi yıldır iş hayatındayım, bunun son bir buçuk yılı burada geçti. Böylesine gurur duyarak çalıştığım bir iş yerim olmadı, güzel yerlerde çalıştım ama bu gerçekten farklı bir şey. Bunu sizlere arz etmek istiyorum.

2024 yılında yurt içinde 33,7 milyon varil ham petrol üretimi yaptık, 2,2 milyar metreküp de doğal gaz üretimi yaptık. Ayrıca yurt dışı faaliyetlerimiz de var. Yurt dışı faaliyetlerimizden de 39,4 milyon varil eş değeri üretim gerçekleştirdik. Bunları yaparken karada 159, denizde 9 tane sondaj yaparak kuyu kazdık. Bu kuyularımızı kazarken 44 kulemiz, 17 tane tamamlama kulemiz, 4 tane derin sondaj gemimiz eşlik etti. Ayrıca, faaliyetlerimizi yapmak için sismik data toplama işleri yapıyoruz. Bu anlamda da karada iki boyutlu 2.849 kilometrekare, karada üç boyutlu 1.566 kilometrekare, denizde üç boyutlu 29.369 kilometrekare sismik data toplaması gerçekleştirdik. Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı olarak 2024 yılında Türkiye'de 5 bölgede, yurt dışında 5 ülkede, Azerbaycan, Irak, Rusya, Afganistan ve Somali'de faaliyet gösterdik. Bu faaliyetlerimizi 3.543 iş arkadaşımızla birlikte çalışarak gerçekleştirdik. 2024 yılında 15,1 milyar Türk lirası net dönem kârı elde ederek Türkiye'de de en kârlı şirketler arasında önemli bir yer elde ettik.

2025 yılından da dün itibarıyla size bahsetmek ve arz etmek istiyorum: 2025 yılında üretimimiz yurt içinde 20,4 milyon varil oldu ki biz her üretimimizde her gün rekor kırıyoruz çünkü Türkiye Petrolleri olarak tarihimizde bu rakamlara hiç ulaşmadık ve şu an her üretim artışı aslında bizim için rekor anlamına geliyor; bu 20,4 milyon da o şekildedir. Doğal gaz ise bu yıl 1,4 milyar metreküp oldu. Yurt dışındaki üretimimizse 16,8 milyon varil petrol eş değeri olarak gerçekleşti. Geçtiğimiz yıla göre bu yıl kule sayımız arttı, şu an 51 sondaj kulesiyle faaliyet gösteriyoruz, ağustos ayında inşallah 58 olacak, yıl sonuna doğru 60, ocak-şubat aylarında şu an sonuçlandırdığımız bir ihalemizle 20 kulemiz daha olacak, toplam 80 kuleyle Türkiye'de arama ve üretim faaliyetlerini gerçekleştiriyor olacağız.

Sismik faaliyetlerimizden bahsedecek olursak: Karada iki boyutlu sismik 2.207 kilometrekare oldu. Karada üç boyutlu sismikimiz 414 kilometrekare, denizde üç boyutlu sismikimiz 7.535 kilometre kare oldu. Yurt içinde yine 5 bölgede faaliyet gösteriyoruz bu yıl ama yurt dışında 2 ülke daha eklendi; Azerbaycan, Irak, Rusya, Afganistan ve Somali'ye Pakistan ve Macaristan da eklendi. İnşallah bu ülke sayısı hızla artacak gibi gözüküyor çünkü -biraz sonra da bahsedeceğim- yaptığımız faaliyetler yurt dışında büyük şirketlere ve ülkelere de ilham kaynağı oluyor ve bizlerle iş birliği yapmak istiyorlar. Türkiye'deki 5

bölgemiz Trakya, Sakarya -biliyorsunuz, burada Filyos'ta yerimiz var- Adıyaman, Batman ve Şırnak diyebiliriz. Sakarya'yı biz normalde bölge olarak görmüyoruz ama üretim merkezimiz, o yüzden orayı da bölge olarak size arz ediyorum.

Yaptığımız üretim açısından performansımızı değerlendiresek: 1954'te kurulan şirketimiz her geçen yıl faaliyetlerini ve üretimini artırarak devam ediyor. Tabii, son yıllar bizim için çok özel; hem Gabar'ın keşfi hem Sakarya sahamızın keşfi üretimimizde -biraz önce de bahsettiğim gibi- rekorlar getiriyor. 2025 yılı itibarıyla günlük 274.304 ortalama performansa eriştik, günlük en iyi ürettiğimiz ise bu yıl içerisinde 292.308 varil petrol eş değeri oldu yani buna yuvarlak olarak 300 bin varil petrol eş değeri dersek Türkiye'de ve yurt dışında ürettiğimiz toplam petrol ve gazın karşılığı. Biz normalde 30-40 bin varil üreten bir şirkettik genel anlamda geçmişte, bu keşiflerle birlikte tamamen Türkiye Petrollerinin kadri de değişti. İnşallah bu değişen kader ülkemize de her gün daha fazla pozitif katkı sağlayacak gibi gözüküyor. Bu performans sonucunda da dünyadaki ilk 100 petrol şirketi içerisindeki konumumuz da sürekli iyileşiyor. Bugün itibarıyla dünyadaki 100 petrol şirketi içerisinde 74'üncü sıraya yerleştik. Üretimimiz arttıkça bu sıralamamız da hızla yukarı doğru gidecek gibi gözüküyor.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) - Sıralama üretime göre mi?

TÜRKİYE PETROLLERİ ANONİM ORTAKLIĞI GENEL MÜDÜRÜ AHMET TÜRKOĞLU - Evet.

2025 yılında, biraz önce bahsettiğim gibi, 51 kulemiz var ve bu kulelerimizin sayısı da hızla artıyor; ağustosta 58 olacağız, yıl sonunda 60, şubat ayında da inşallah 80 kuleyle hizmet vermeye devam edeceğiz.

Kuyu sayılarımıza da baktığımızda her geçen gün daha fazla kuyu kazıyoruz. Bu bahsettiğimiz kule sayılarına ulaştıktan sonra zaten rekor olarak gidiyor kuyu sayılarımız. Bu yıl itibarıyla şu an 92 sondajımız tamamlanmış durumda, bu kuyularımız üretime geçti. Yıl sonu bu rakamın 200'ün üzerinde olmasını bekliyoruz.

Denizde ve karada çalışırken kullandığımız ekipmanlarımız, aletlerimiz bizim için çok değerli. Bu anlamda en değerli varlığımız deniz filomuz. Şimdi dünyada 74'üncü şirketiz, deniz filosu açısından baktığınızda da dünyada 5'inci büyük şirketiz. Bu arada, bu sunumum hem Türkiye Petrollerini hem de iştirakimiz OTC şirketimizi kapsıyor. Burada 4 tane sondaj gemimiz, 2 tane sismik gemimiz, 1 tane yüzer üretim platformumuz ve destek gemilerimiz bizim için çok ciddi bir rekabet avantajı sağlıyor. Bugün, Karadeniz'de yaptığımız işler, daha önce Karadeniz'de çalışan uluslararası şirketlere baktığımızda çok daha ekonomik ve rekabetçi. Şu an o şirketler bizden hizmet istiyorlar. Bu hizmeti biz Türkiye çevresinde de farklı ülkelerde de vermek üzere görüşmeler yapıyoruz, yakında onları da ilan edeceğiz inşallah. Bu anlamda, örneğin Pakistan'da çalışmaya başladık. Pakistan'ın 3 tane devlet şirketi var, onlarla iş birliği yaptık, 2 tane kara blokunu onlarla çalışmaya başladık, ihalesini kazandık. Onların off-shore'u için de özellikle davet ediyorlar, özellikle Pakistan off-shore'unda çalışacağız. Bizim için örneğin Libya önemli, Libya hem karada hem denizde bizim için ciddi potansiyel teşkil ediyor. Buralarda bu rekabet avantajımızı yoğun bir şekilde kullanacağız.

Karadeniz'de 4 tane sondaj gemimiz var şu an aktif; Fatih, Yavuz, Kanuni ve Abdülhamid Han. Fatih gemimiz, biliyorsunuz, Sakarya sahamızı keşfetmişti. En yeni gemimiz Abdülhamid Han; Abdülhamid Han gemimiz ise son duyurduğumuz Göktepe sahamızdaki keşfi yapan gemimiz. Alt tarafta Filyos'taki tesisimizi görüyorsunuz, hemen onun yanında da yeni -biz "gemi" demiyoruz "yüzer üretim platformu" diyoruz- Osmangazi; bu da boğazdan yakın zamanda geçti, şu an Filyos Limanı'mızda. Bu gemimizle Sakarya'da faz faz üretim yapıyoruz; 1'inci fazda şu an 9,5 milyon metreküpe kadar geldik, 20 milyon metreküpe gitmek için 2'nci faz kuyularımızı kazmaya başladık. İnşallah, gelecek yıl ikinci yarı başlangıcı, temmuz ayı gibi bu Osmangazi yüzer üretim platformumuz devreye alındığında da 20 milyon hedefine doğru gelmiş olacağız. Bu arada da o platformun bize sağlayacağı üretim kuyularını da kazıyoruz; daha sonra faz 3 olacak, faz 3'le birlikte 40 milyon metreküp hedefimize ilerleyeceğiz. Onun için de bu Osmangazi gibi yeni bir üretim platformuna ihtiyacımız var, onunla ilgili de çalışmalarımız sürüyor.

Sayın Cumhurbaşkanımız "Yeni gemilerimiz olacak." diye ilan etti. Bu anlamda biz çalışmalarımızı devam ettiriyoruz. İnşallah, daha hızlı üretim yapmak, daha hızlı nakit akışı sağlamak için de bu sayının artması bize ekonomik olarak da katkı sağlayacak.

Karada da bizim gurur duyduğumuz sahamız Gabar. Gabar'da 2 tane ana sahamız var, Şehit Esma Çevik ve Şehit Aybüke Yalçın sahaları. Bunun dışında yeni 3 sahamız oluştu; Bülent Sadioğlu, Bulmuşlar ve Mehmet İrfan Güler sahaları. Bu sahalar da üretim yapıyoruz ve bu sahalar gelişmeye devam ediyor. En altta da Şehit Teğmen Akdeniz sahamız var, bu da hemen Gabar'ın yanında. Cudi Dağı üzerinde 3 tane kuyumuz var. Dolayısıyla, bu bölgedeki arama ve üretim faaliyetlerimiz bizim karada en çok yoğunlaştığımız alan. Burada 81 bin varil günlük üretime ulaştık; inşallah, daha yukarıya taşımaya çalışıyoruz.

Biraz da yatırımlarımızdan bahsetmek istiyorum. Türkiye Petrolleri olarak hem karada hem denizde hem yurt dışında çok büyük bir faaliyet alanına sahibiz, bu alanlar da ciddi yatırım gerektiriyor; bununla ilgili de Cumhurbaşkanlığımızdan bütçe onaylarımızı alıyoruz. 2024 yılında 113 milyar lira bir yatırım bütçemiz vardı. 2025 yılında 143 milyar lira yatırım bütçemiz var, bu 143 milyar liranın bugün itibarıyla 37 milyar 600 milyon liralık kısmını yatırım olarak kullandık. Yıl sonuna kadar bu bütçemizi de kullanacağız hatta muhtemelen daha fazla bütçe için de başvurumuz olacak. Bütçemizi diğer kamu iktisadi teşekkülleriyle karşılaştırsak Türkiye Petrolleri olarak toplam KİT bütçeleri içerisinde yüzde 35,3'lük payla 143 milyar 230 milyon lira olarak en çok pay alan şirketiz. Bunu da elimizden geldiği şekilde verimli, etkin bir şekilde kullanıp, üretime çevirip üretimden de hem ülkemize katkı hem şirketimize kârlılık sağlamaya çalışıyoruz.

Yurt dışı projelerimizle ilgili lokasyonlarımıza bakarsak: Rusya'da bir sahamız var, burada Macar devlet şirketi MOL'la ortağız. Macaristan'da yeni 2 sahayı Macar devlet şirketi MOL'le yine kazandık, orada faaliyetlere başladık bu yıl.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) - Bu ortaklıklar yüzde 50, yüzde 50 mi?

TÜRKİYE PETROLLERİ ANONİM ORTAKLIĞI GENEL MÜDÜRÜ AHMET TÜRKOĞLU - Sahasına ve anlaşmaya göre değişiyor. Örneğin Macaristan'da bu yıl kazandığımız 2 sahanın ihalesinde MOL yüzde 60, biz yüzde 40'iz.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Genel Müdürüm, siz devam edin.

Buyurun.

TÜRKİYE PETROLLERİ ANONİM ORTAKLIĞI GENEL MÜDÜRÜ AHMET TÜRKOĞLU - Azerbaycan'da 2 tane önemli sahamız vardı, Şahdeniz ve Azer-Çırac-Güneşli; artı bu yıl yakın zamanda yeni bir sahaya daha imza attık; orada da SOCAR, BP ve Türkiye Petrolleri olarak üçlü konsorsiyum olacak. Şafak-Asiman sahası, bizim için yeni üretim geliştirme anlamında da çok

ciddi bir potansiyeli olan saha. Irak'ta 3 tane sahamız var, Irak'ta da yeni sahalar geliştirmeye çalışıyoruz. Afganistan'da bir sahamız var, Pakistan'da -biraz önce bahsettim- Pakistan devlet şirketleriyle ortak 2 tane ihale kazandık, burada off-shore ihaleler de olacak yakında, o ihaleleri de birlikte girip kazanmaya çalışacağız. Bir de Somali var; Somali'de de biz herhangi bir ortak almadık, talepler de var ama orada tek başımıza gitmek istiyoruz. Oruç Reis sismik gemimiz Somali'de sismik data toplamasını tamamladı, ayın 15'i itibarıyla dönüşe geçti, inşallah ayın 5'i gibi de Türkiye'de olmasını bekliyoruz. Somali'de 3 anlaşma yaptığımız off-shore sahada verilerimizi topladık. Bu verilerin "process"i ve değerlendirmeleri Ankara'da devam edecek, buradan çıkacak sonuçlara göre de sondaj gemilerimizi gönderip göndermemeye karar vereceğiz. Somali'de aynı zamanda, yakın zamanda 3 tane kara bloğu için de anlaşma yaptık. Bu bloklarda da önce sismik ya da doğrudan, var olan sismik verileri kullanarak doğrudan kuyu kazma şeklinde şu an değerlendirmelerimiz devam ediyor. Somali'de hem karada hem denizde Türkiye Petrolleri olarak, operatör şirket olarak faaliyetlerimizi sürdürüyoruz.

Bu sayfayı da anlatmış oldum.

Türkiye Petrolleri olarak faaliyetlerimizi yaparken önem verdiğimiz bir konu da yerleşme; hem yaptığımız işlerde kendi insanımızdan, kendi mühendisimizden faydalanmak istiyoruz hem de tedarik zincirimizde olabildiğince yerli, millî kaynaklara fırsat tanımak istiyoruz. Bugün itibarıyla yüzde 77 oranında da başarılı olduk ve 2024 yılında yaptığımız harcamanın 74 milyar lirasını yurt içi tedarikçilerimizden sağlamış olduk. Bu anlamda çok sayıda yurt dışından tedarik ettiğimiz teknoloji de var. Bunların yerleştirilmesi için de TÜBİTAK'la birlikte yerli şirketleri teşvik ediyoruz, onların bu tedarik ettiğimiz malzemeleri geliştirmeleri için de iş birliği yapıyoruz. Bu anlamda da düzenli olarak yerleşme toplantıları ve konferansları yapıyoruz. Bu da bizi çok mutlu ediyor, gerçekten her ne kadar dışa bağımlılığımız az olsa da hiç olmasın istiyoruz. Bu da bizim için gurur verici bir faaliyet, hem de yaptığımız işlerden oluşan katma değeri Türkiye'de yerleşik kendi şirketlerimiz almış oluyor. Yabancı şirketler de bizim için önemli, onların teknolojisini de almak istiyoruz ama eğer bunu Türkiye'de başarısak tercih ediyoruz; bu anlamda da pozitif ayrımcılık yapıyoruz.

Yaptığımız işlerde çevreye de saygılı olmak ana işlerimizden biri. Biz karbonsuzlaştırma hedefleri için de çalışıyoruz. Bunu tabii ana faaliyet alanımızda değil, biraz daha faaliyetlerimizi gerçekleştirirken verimlilik ve enerji tüketimi anlamında yapıyoruz. Yenilenebilir enerji kaynaklarına biz de yatırım yapıyoruz ve tüketimimizi yenilenebilir enerji kaynaklarımızdan sağlamaya çalışıyoruz. Tükettiğimiz enerjiyi etkili ve verimli bir şekilde yöneterek daha az tüketme şeklinde çalışmalar yapıyoruz.

İş güvenliği anlamında da çok ciddi faaliyetlerimiz var. Zaman zaman sizler de duyuyorsunuz, kazalarımız da oluyor ama çok büyük bir faaliyetimiz var. Bu anlamda da çok sıkı faaliyetlerimiz var. Hem çevreye saygılı hem iş güvenliğiyle saygılı bir şekilde faaliyetlerimizi devam ettirmeye çalışıyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Peki, teşekkür ederim Sayın Genel Müdürüm.

Önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2021 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda 1 öneri bulunmaktadır. 2022 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda bulgu ve öneri bulunmamaktadır.

Şimdi, 2021 yılı önerilerinin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2021 yılına ait 1 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 1:

Diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Yanıt için buyurun Sayın Genel Müdürüm.

TÜRKİYE PETROLLERİ ANONİM ORTAKLIĞI GENEL MÜDÜRÜ AHMET TÜRKOĞLU - Yerine getirilmiştir Sayın Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Böylelikle, önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi, geneli üzerinde görüşmelere geçiyoruz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyelerimize ben söz vereceğim.

Sayın Tahtasız, buyurun.

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Sayın Başkan, Sayıştayın kıymetli temsilcileri, Sayın Genel Müdür, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Yönetim Kurulu ve değerli hazırın; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, burada Türkiye'nin geleceğine yön veren, ülkemizi geleceğe taşıyacak ve belki de cari açıktan kurtaracak bir kurumun bilanço ve netice hesaplarını görüşüyoruz. Her ne kadar son yirmi üç yılda siyaseten oy devşirme amacıyla kullanılsa da hemen her seçim döneminde "Gaz bulduk." "Petrol bulduk." diye açıklamalar yapılsa da Türkiye Petrollerinin tam yetmiş yıldır var olduğunu, bu ülkenin her köşesinde doğal gaz ve petrol aradığını gayet iyi biliyoruz. Bu anlamda yapılan her yeni keşif ülkemizin güçlenmesi adına çok kıymetlidir. Bu vesileyle, karada ve denizle özveriyle görev yapan Türkiye Petrollerinin tüm yönetici ve personelini yürekten kutluyorum. Temennimiz Türkiye'nin petrol ve doğal gaz konusunda ithalata bağımlılığının tamamen sıfırlanması, hatta ihraç yapar konuma gelmesidir.

Sayın Genel Müdür, sunuş konuşmanızda 2024 yılında 34 milyon varil ham petrol ve 2 milyar 239 milyon metreküp doğal gaz üretildiğini, 2024 yılında günlük 238 bin varil olan ham petrol üretiminin bu yıl 292 bin varile ulaştığını söylüyorsunuz. Yine, on yıl önce günlük 36 bin varil olan ham petrol üretiminin bugün günlük 187 bin varile ulaştığını söylediniz. Üretimdeki bu artışı memnuniyetle karşılıyoruz. Bu noktada bazı esprili ve sosyal medyada yayınlanan bir konuyu sizlerle paylaşacağım, sizlerin de malumu olduğu üzere, Türkiye'nin birçok bölgesinde ciddi petrol kaynağı olduğunu ancak Lozan Antlaşması'nın hükümleri gereği bu petrol kuyularının betonla kapatıldığı ve Türkiye'nin bu petrolü çıkarmasına izin verilmediği gerek siyaseten gerekse halk arasında uzun yıllardır konuşuluyor. Türkiye'nin tapu senedi olan Lozan Antlaşması'nın yüzüncü yılı 2023 yılında doldu ve

ardından bu kapalı olan petrol kuyularının yeniden açılacağı ve Türkiye'nin şahlanacağı söylentileri vardı. Bu işin başındaki insanlar olarak yetmiş yıldır faaliyette olan Türkiye Petrollerinin Türkiye'nin herhangi bir ilinde var olan petrol kuyusuna beton dökmesi söz konusu olmuş mudur? 2023 yılına kadar Türkiye Petrollerinin yurt içinde petrol aramasına ve bulunduğu petrolü çıkarmamasına izin verilmiyor gibi bir durum söz konusu oldu mu? Ham petrol üretiminizdeki artışın ana sebebi Gabar'da bulunan petrol mü, yoksa Lozan'ın yüzüncü yılını geride bırakmamız nedeniyle midir bunu da özellikle soralım istedik. Bir de Gabar'da bulunan petrol için 2023 Cumhurbaşkanlığı ve genel seçimlerinden önce o dönemin İçişleri Bakanı Süleyman Soylu seçim meydanlarında, hatta Çorum'da da "Gabar'da öyle bir petrol bulduk ki traktöre koy, çalıştır; bu kalitedeki petrolün benzeri sadece Arabistan'da var. Gabar'da bulunan petrol Türkiye'nin tüketiminin yüzde 10'unu karşılayacak miktardadır." demişti.

Buradan yola çıkarak sorularım olacak: Sayın Süleyman Soylu'nun seçim meydanlarında oy toplamak için kullandığı bu cümlelere katılıyor musunuz, bu bilgiler doğru mudur? Gabar'da bulunan ve çıkarılmaya başlanan ham petrolün gravitesi nedir? Bu anlamda, kalite olarak dünya sıralamasında kaçınıcı sırada yer alabilecek cinstedir? Türkiye'nin yıllık petrol tüketimi ne kadardır? Gabar'da bulunan petrolün toplam miktarı ne kadar ve Türkiye'nin petrol ihtiyacının yüzde kaçını karşılamaktadır?

Yine, Sakarya gaz sahasında bulunan doğal gaz miktarı kaç metreküptür? Bu doğal gaz keşfi ve üretimi Türkiye'nin yıllık ihtiyacının yüzde kaçını karşılayabilmektedir?

İran ve İsrail savaşı nedeniyle pompalardaki motorinin litresi 55 lirayı geçti, bugünkü koşullarda 1 varil ham petrolün maliyeti ne kadardır? Orta Doğu'daki gerginlik, İran ve İsrail arasındaki çatışmalar kurumun üretim maliyetlerini ne ölçüde etkilemiştir? 1 varil ham petrol rafine işlemlerinden geçerek araçlara konulabilecek özelliğe kavuştuktan sonra 1 litresinin maliyeti ortalama ne kadardır? Sizlerin bilgisi dâhilinde mi bilmiyorum ancak OECD ülkeleri arasında akaryakıttan alınan vergi açısından kaçınıcı sıradayız? Yine, aynı şekilde Türkiye'nin dünyanın en pahalı benzin ve mazotunu kullandığına dair zaman zaman iddialar ortaya atılıyor, bu noktada Türkiye'nin benzin ve motorin fiyatları açısından dünya sıralamasında kaçınıcı sırada olduğunu soruyoruz.

Yine, Somali'de karada ve denizde arama çalışmaları yaptığınızı söylediniz, Somali başta olmak üzere yurt dışındaki yaptığınız arama faaliyetlerinden elde ettiğiniz gelir ne kadardır? Hangi ülkeyle hangi tutarda bir anlaşma yapılmıştır?

Sayın Genel Müdür, Gabar'daki petrol sahalarının 2020'li yıllarda keşfedildiğini biliyoruz, yine aynı şekilde Karadeniz'deki doğal gazın da keşfedilmesi 2020'li yıllara dayanıyor. Her iki alanda da tecrübenin yani tecrübeli personelin çok önemli olduğunu biliyoruz ancak Türkiye Petrollerinin 2015'ten beri yüzlerce yerbilimcisi, jeoloji mühendisi, jeofizik mühendisi, petrol mühendisi gibi çalışanlarını zorla emekli ettirdiğine dair bilgiler geliyor. Bu anlamda, Türkiye Petrolleri tarafından 2015'ten günümüze yani son on yılda kaç kişi emekli edilmiştir? Emekli edilenlerin meslek gruplarına göre sıralaması ve sayısı kaçtır? Yine bu yıllarda, Türkiye Petrollerine kaç kişi alınmıştır? Yine, işe alımların meslek grubuna göre dağılımı ve sayısı nedir? Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı ve Türkiye Petrolleri OTC firmanızın bünyesinde toplam çalışan sayısı kaçtır ve bu çalışanların kaç Türk, kaç yabancıdır? Yine, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı ve Türkiye Petrolleri OTC şirketinde yabancı asıllı olup da Türk vatandaşlığına geçebilen kişi sayısı kaçtır? Yine, yurt dışında görev yapan personel ile Türkiye'de görev yapan personelin maaşları arasında uçurum olduğu iddiaları doğru mudur? Bu anlamda Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı ve alt kuruluşunuz Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı OTC bünyesinde yurt içi ve yurt dışı maaş farkları ne kadardır? Yurt içindeki çalışmalarınızda personele verdiğiniz en düşük ve en yüksek ücret ne kadardır? Aynı şekilde, yurt dışında çalışan veya Türkiye'de çalışıp da yabancı uyruklu olan personelinize verdiğiniz maaşların miktarı ne kadardır?

Sayın Genel Müdür, personelle ilgili bir diğer önemli konu da kapsam dışı çalışanlarınızın durumu hakkında. 2017 yılında yürürlüğe giren 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'yla, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı kapsam dışı personelinin kurumuyla yaşadığı anlaşmazlıkların çözüm yeri idari yargı kolundan alınıp adli yargı koluna, iş mahkemelerine verilmiştir. Kapsam dışı personelinizi, keyfi uygulamalarla "işçi" deyip çıkardığınızı bize gelen taleplerden öğreniyoruz. Ombudsmanlık kararı, İçişleri Bakanlığı genelgesi, "Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı kapsam dışı personele kamu görevlisi olduğu için yeşil pasaport verilmeli." konulu Kırklareli idare mahkemesi kararı sizlerde olduğu gibi bizlerde de mevcut. Bu personel grubu, kamu görevlisi, Sayıştay denetim raporu insan kaynakları kısmında, kapsam dışı personel için "işçi" yazıyor; bu çelişkiyi, usulsüzlüğü nasıl açıklıyorsunuz? Bu konuda sorunu çözmeye yönelik bir adım atmayı planlıyor musunuz?

Son olarak, kamuoyunda sık sık tartışıldığı ve birinci ağızdan yanıt almak istediğim için soruyorum: Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığının özelleştirilmesi söz konusu mudur? Mevcutta veya yakın gelecekte bir özelleştirme olması mümkün mü? Kurumun 2024 yılı kâr veya zararı ne kadar olmuştur? Kurumun 2024 yılında temsil ve ağırlama giderleri ne kadar olmuştur?

Bir de geçmiş dönem Sayıştay raporlarında yansıyan iki hususu dile getireceğim. Geçmiş dönem Sayıştay raporlarında yapılan uyarılara göre "Özellikle sondaj sahalarında faaliyetlerde kullanılmak üzere temin edilen motorinin çalındığı konusunda şikâyetlerin arttığı ve bu konunun Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Teftiş Kuruluna da intikal ettiği tespit edilmiştir." deniliyordu. Bu hırsızlık olaylarıyla ilgili teftiş kurulu, raporunu tamamladıysa bize de bir örneğini gönderirseniz memnun oluruz. Yine, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı tarafından son beş yılda Emniyet veya Jandarmaya intikal ettirilmiş hırsızlık vakası sayısı kaçtır? Bu şekilde ne kadarlık bir akaryakıt hırsızlığı yapılmış, sorumluları tespit edilip gerekli cezayı almış mıdır?

Bir de yabancı bir firmadan temin edilen "Omega" isimli sismik veri yazılımı vardı. Bu yazılım için bahse konu firmaya her yıl 1 milyon dolara yakın para ödeniyordu. Bu yazılımı hâlâ kullanmaya devam ediyor musunuz? Yerli bir yazılım üretilip kullanmaya başladınız mı? Yerli yazılım kullanmaya başladıysanız kullandığınız zamana dek "Omega" isimli yazılıma toplamda ne kadar ödeme yapılmıştır?

Hepinize teşekkür ediyorum.

Aradığınız her yerde bol miktarda doğal gaz ve petrol bulunması ve ülkemizin gelişmesini arzu ediyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

**BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ederiz Sayın Tahtasız.**

Sayın Keskinkiliç, buyurun.

**DURMUŞ ALİ KESKİNKILIÇ** (Karabük) - Sayın Başkan, tabii, dünyadaki son gelişmelere de baktığımızda Türkiye'nin enerji bağımsızlığı, özellikle fosil yakıtlarda, petrol ve doğal gaz gibi alanlarda Türkiye'nin bağımsızlığı son derece önemli hâle gelmiştir. Tabii, son yıllarda yapılan çalışmalar, gerçekten bütün dünyanın yakından izlediği ve Türkiye'nin elde ettiği başarılar da dünya tarafından kıskançlıkla takip edilmektedir. Ben, Enerji Bakanlığımızın davetlisi olarak 19 Mayıs günü Gabar'daydım ve Milletvekilimiz Deniz Bey de oradaydı, biz Gabar'ı gezdik. Gabar'ı gezdiğimizde de gördüğümüz şey gerçekten muhteşemdi, inanılmaz bir hadisedi. Oradaki yapılan çalışmalar, orada çıkan petrol gerçekten Türkiye açısından müthiş gurur verici bir işlem. Sayın Tahtasız az önce sordu Gabar'daki petrolü; burada var Gabar'daki petrol Sayın Tahtasız.

**MEHMET TAHTASIZ** (Çorum) - Traktöre koyduğunda çalışıyor mu?

**DURMUŞ ALİ KESKİNKILIÇ** (Karabük) - Traktöre koyduğunda çalışır. Ben sana hediye edeceğim onu çıkışta. Yani bu hiçbir zaman siyaset malzemesi olmadı. Gerçekten, bunlar siyasetin üzerinde konulardır. Yine, Şehit Esmâ Çevik'ten, Şehit Aybüke Yalçın'dan -sizin de bizim de hemşehrımız olan- onun ismini verdiği kuyudan çıkan petrol de var. Sayın Genel Müdüre de söyleyelim, size oradan da böyle bir şişe petrol getirsin, siz de deneyin, göürsünüz inşallah.

Ama, bakın, şunu bilmemiz lazım: Burada Türkiye Petrollerinin yaptığı iş, ortaya konan irade, özellikle doğal gaz çalışmalarında ortaya konan irade inanılmazdır. Sismik araştırma gemilerinin alınması... Rahmetli Özal döneminde Sismik 1 gemisi vardı, hatırlarsınız belki, ilk defa o zaman bu sismik araştırmalar Türkiye'de yapılmaya başlanmıştı ama oradan geldiğimiz nokta, en son getirdiğimiz gemi yani yüzer platform, orada işleme yapıyoruz. Artık doğal gazı çıkardığımız gibi gemi üzerinde işleyebileceğimiz bir teknolojiye kadar ulaşmamız, burada elde ettiğimiz mesafe ve bu doğal gaz ve petrol çıkarmalarında elde ettiğimiz yerleşme oranı yani bakın, gerçekten bunu iyi bilmek lazım. Biz, Türkiye Petrollerinin geçmişte aldığı sondaj makinelerinin hurdalarının yurt dışına çıkarılmaması için bile yasa çıkarmak zorunda kaldık arkadaşlar, o günlerden geçtik yani eskiden bir hurda yasası vardı bunlardan çıkan hurdalar Makine Kimyaya verilsin diye. Çıkışının sebebi, o zamanki petrol arama, sondaj makinelerinin parçaları başka yere gitmesin, Türkiye'de kalsın diye uğraşılmasının sonucunda çıkmıştır. Buradan buraya gelmemiz, buradan dünyanın şu anda en iyi deniz saha araştırmaları yapabilen bir ülkesi hâline gelmemiz, bunların hiçbirinin siyasetle alakası yok. Bunlar Türk milletinin gururudur, bunları Türk milleti olarak biz alkışlamak zorundayız. Bakın, şu anda, Hürmüz Boğazı kapatıldığında nasıl bir krize girdiğimizi hepimiz görüyoruz, dünyanın nasıl bir krizin içinde kaldığını görüyoruz. Enerji güvenliği bizim millî güvenliğimizdir. Yani bunları lütfen siyasetin ötesinde düşünelim ve böyle bakalım meseleye.

Ben buradan -sözlerimi çok uzatmak istemiyorum, çok teknik detaylar da verebiliriz- Türkiye Petrollerinde çalışan arkadaşlarımıza, mühendislerimize, bütün çalışanlarımıza teşekkürlerimi sunuyorum, minnetlerimi sunuyorum. Türk milletinin bir ferdi olarak ben sizinle gurur duyuyorum, Allah hepinizden razı olsun diyorum, çok teşekkür ediyorum.

Hükümetimizin gösterdiği bu irade olmasaydı, bu gemilere yatırımlar yapılmasaydı bugünlere gelme şansımız yoktu arkadaşlar yani bunun da bilinmesini arzu ediyorum.

Ben çok teşekkür ediyorum, hürmetlerimi sunuyorum efendim.

**BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ** - Teşekkür ediyorum Sayın Keskinkılıç.

Buyurun Sayın Karakaya.

**MEVLÜT KARAKAYA** (Ankara) - Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığının değerli yöneticileri, Sayın Bakan Yardımcılarımız; hepinize hoş geldiniz diyorum.

Tabii, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı özellikle son yıllarda yaptığı çalışmalarla gündeme daha çok gelmeye başladı. Biraz önce de ifade edildiği gibi, bu kurumumuzun faaliyet alanları siyasetin üzerinde olması gereken bir husus çünkü bu bizim enerji güvenliğimiz, enerji bağımsızlığımız açısından, güvencemiz açısından son derece önemli. Hakikaten güzel çalışmalar yapılıyor. Biraz önce Ali Bey de ifade etti, 19 Mayıs'ta Gabar'da o sahaları görmek bizlere de nasip oldu, güzel bir faaliyet oldu. Bir zamanlar terörün kol gezdiği, terör faaliyetlerinin yoğunlukta olduğu, hatta belki oralara gidilemediği bir dönemden bugün oralarda şehitlerimizin adının verildiği kuyuların açılması, tesislerin oluşması gerçekten gurur vericiydi yani bu gelişmeler bile, bu görüntüler bile başlı başına takdir edilmesi gereken şeyler. İnşallah "terörsüz Türkiye" ideali projesi gerçekleşecek. Bu anlamda, buralardaki faaliyetlerimiz, buradaki çalışmalarımız çok daha verimli, çok daha sonuç alınabilir duruma gelecek yani sadece karada değil, denizdeki faaliyetler de biraz önce sunumunuzda vardı, gerçekten gururla dinledik. Buradaki amaç, sonuç itibarıyla, bir ülkenin kalkınmasının temeli olan, egemenliğin temeli olan birçok açıdan da enerji konusunu belli bir noktaya, belli bir yere getirmek. Bu anlamda, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığının belki faaliyetlerini alt kırılımları itibarıyla da değerlendirmek mümkün ama zaten sunumda vardı, keşif faaliyetlerinden çevresel sürdürülebilirliğe kadar olan birçok alanda güzel çalışmalar oluyor.

Ben çok fazla uzatmak istemiyorum. Bir teşekkür için söz almıştım. Bu vesileyle, emeği geçen herkese teşekkür ediyoruz. Bu noktada, kurum faaliyetlerinin daha verimli olması için, daha ileriye gidecek, teknoloji yatırımları dâhil yapılması gereken, bize düşen bir şey varsa onun için de hem KİT Komisyonu olarak hem de en azından Milliyetçi Hareket Partisi mensubu olarak hazır olduğumuzu da ifade etmek istiyorum.

Çok teşekkür ediyorum.

**BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ** - Teşekkür ediyorum Sayın Karakaya.

Buyurun Sayın Polat.

**MAHİR POLAT** (İzmir) - Sayın Başkanım, Türkiye Petrollerinin değerli yöneticileri, değerli milletvekili arkadaşlarım; öncelikle Komisyonumuza hoş geldiniz. Hepinizi selamlıyorum.

Tabii, enerji deyince, petrol deyince, Türkiye'de doğal gaz deyince her vatandaş gibi bizim de kulak kabartmamız gayet doğal. Dünyada, görev alıp da göreve gelip de hiçbir şey yapmamış hükümetler yok. Dolayısıyla, yirmi iki yıldan sonra bir şeyler elbette ki yapmak zorundasınız. Bir kıyas yapmamız gerekiyorsa muadilimiz ülkelerle kendimizi kıyaslamamız, ona göre ne yapıp yapmadığımızı, karnemizi ona göre önümüze koymamız gerekiyor. Şimdi, az önce Genel Müdür verdi, "Türkiye 74'üncü ya da 75'inci sırada." dedi. Keşke onu, toprak yapımız, yer altı kaynaklarımız uygun olsa da 20'lerde falan görebilsek çünkü milletin emeğini, milletin kaynaklarını biz ihracat olarak yapıyoruz fakat ihracatın ithalatı karşılama oranına baktığınız zaman enerji ithalatı hariç artı veriyoruz. Enerjide yapılacak olan her iyileştirmeyi, bulunan her petrolü, işletmeye alınan her doğal gazı Cumhuriyet Halk

Partili milletvekilleri olarak bu memleketin geleceği ve bu topraktaki insanlar için atılmış iyi bir adım olarak görür ve teşekkür etmeyi de biliriz.

Buradan hareketle, Sayıştay raporlarına baktığımızda, ilk olarak gözümüze çarpan konu kurumun finansman giderleri. Anladığım kadarıyla bu sorun bugünün sorunu değil, aksine, geçmişten beri süregelen bir problem. 2020 yılında 746 milyon olan finansman gideri 2021'de 965 milyona, 2022'de 2 milyar 350'ye, 2023'te 5 milyar 531 milyon liraya çıkıyor; toplamda dört yılda 9 milyar 592 milyon finansman gideri oluşuyor. Gider grupları tablosuna baktığımızda, finansman giderleri tüm kalemler içerisinde en yüksek 2'nci kalem ve tüm giderlerin neredeyse beşte 1'i seviyesinde fakat burada önemli olan konu borçların artışı nedeninin yeni kredi kullanımından çok kredilerin yabancı para cinsinden olmasından kaynaklanıyor olması. Bu anlamda, son beş yılda toplam finansman giderleri içerisinde kur farkı giderleri ne kadardır? Kullanılan krediler kamu bankalarından mı yoksa özel bankalardan mı kullanılmıştır? Finansman giderlerinin azaltılması yönünde bir çalışma veya planlama yapılmakta mıdır? Kredilerin yeniden yapılandırılması için herhangi bir girişimde bulunulmuş mudur?

Birazdan ayrı ayrı değineceğim fakat öncesinde konuyla ilgili genel bir değerlendirme yapacak olursak Karadeniz'deki gaz rezervlerimiz yeni keşiflerle ve zaman zaman da güncellemelerle artıyor. Bunun yanında, Gabar'da bugüne kadarki en yüksek petrol rezervi bulundu. Bunlar ülkemiz ve ekonomimiz açısından çok önemli gelişmeler fakat gerçekte bulunan bu rezervlerin vatandaşın bütçesinde bir artışa yol açmadığını da vurgulamak isterim. Şimdi, ne zaman "Bir doğal gaz bulundu." dense vatandaşın aklına iki şey geliyor: "Bir, bütçesine yansıyan bir şey var mı? İkinci, ülkede seçim ne zaman?" diye düşünüyorlar yani elbette ki enerjiyi -az önce değerli Vekilimin söylediği gibi- bu tip şeyleri siyasetüstü düşünmek lazım fakat geldiğimiz noktada her seçim öncesi keşif olması bizim bunu siyasetten ayrı düşünmememiz noktasında bize bir tecrübe kazandırmış bulunuyor değerli Vekilim. Bu anlamda vatandaş cumhuriyet tarihinin en büyük zamlarını görüyor son dönemlerde özellikle akaryakıtta 3 lira 30 kuruş; mazotun litresi 55 Türk lirasını, benzinin litresi 52 Türk lirasını geçti. Bu durumda doğal olarak önümüzdeki günlerde iğneden ipliğe her ürüne zam demek.

YÜKSEL COŞKUNYÜREK (Bolu) - Fiyatları iniyor.

MAHİR POLAT (İzmir) - İnce de görürüz zaten.

Zaten geçim sıkıntısı altında ezilen vatandaşımızın bu zamlardan sonra iyice beli bükülecek. Hani hep diyoruz ya biz "Ben zamdan etkilenmiyorum, 50 liralık atıyorum, gidiyorum." 50 liraya 1 litre bile mazot alamayacak duruma geldi vatandaş. Hâl böyle olunca vatandaşımız soruyor: "Her yıl yeni keşifler yapılıyor, yeni rezervler bulunuyor ama nasıl oluyor da bu gaz ve benzin fiyatlarını düşürmek yerine devamlı artıyor? Nasıl oluyor da faturalarımıza ve pompaya indirim olarak yansımıyor? Bu gaz ve petrol nereye gidiyor? Keşif yapıldığı haberlerini duyunca 'Eyyvah! Yine zam gelecek.' diye korkuyoruz." diyorlar ve vatandaşın bu soru ve eleştirilerini buradan bu şekilde iletmış olalım.

Bu değerlendirmenin ardından ilk olarak cumhuriyet tarihinin en büyük petrol keşfi olarak duyurulan, Gabar Dağı'nda bulunan petrol rezervine değineceğim. Şehit Aybuke Yalçın sahasında Türkiye'de üretilen petrolün tamamından daha fazla petrol sağlanacağı, günlük üretim kapasitesinin 180 bin varile yükseltilmesinin hedeflendiği ve toplamda 1 milyar varillik bir rezerv olduğu belirtiliyor. Pek çok kişi ve kesim tarafından bu konuyla ilgili olumlu ve olumsuz yorumlar yapılmakta fakat konunun detaylarını sizden öğrenebilmek adına; bölgede bulunan rezerv ne kadardır? Bu rezervin ne kadar çıkarılabilir rezervdir? Gabar'da üretilen petrolün yıllık ekonomik getirisi ne kadardır? Projede bölge vatandaşlarımızdan kaç kişi istihdam edilmektedir? Türkiye'nin petrolde dışa bağımlılığını düşündüğümüzde Gabar'da çıkarılan petrol Türkiye'nin ihtiyacının yüzde kaçını karşılamaktadır?

Diğer bir konu: Doğal gaz... Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Ağustos 2020'de Tuna-1 kuyusunda 320 milyar metreküp bir doğal gaz keşfi gerçekleştiriyor. 2020'de Tuna-1 kuyusundaki sondaj tamamlandığında kuyudaki rezerv miktarı 85 milyar metreküplük revizyonla 405 milyar metreküp olarak güncelleniyor. Haziran 2021'de Amasra-1 kuyusunda 135 milyar metreküplük yeni bir rezerv keşfi gerçekleştiriliyor. Yeni keşiflerle Karadeniz'deki toplam gaz rezervi 540 milyar metreküpe ulaştı. Aralık 2022'de ise söz konusu rezerv "DeGolyer and MacNaughton" adlı bağımsız kuruluşun yeniden değerlendirme çalışması sonucu 652 milyar metreküp olarak güncellendi ve Çaycuma-1 kuyusunda 58 milyar metreküplük yeni bir rezerv keşfi daha gerçekleştirildiği açıklandı. Böylece Karadeniz'deki toplam rezerv miktarı Aralık 2022 itibarıyla 720 milyar metreküpe ulaştı. En son olarak Karadeniz'de Göktepe-3 kuyusunda keşfettiği 75 milyar metreküplük yeni doğal gaz rezerviyle Karadeniz'de keşfedilen gaz rezervi 785 milyar metreküpe ulaştı. Bu bağlamda, bugün itibarıyla Karadeniz'de günlük gaz üretimi kaç milyon metreküptür? Türkiye'nin doğal gaz ihtiyacının yüzde kaçını karşılamaktadır? Yılları ayrı ayrı belirtilmek üzere Karadeniz gazından elde edilen gelir ne kadardır? Bugün itibarıyla ürettiğimiz gazın maliyeti metreküp başına ne kadardır? Göktepe-3 kuyusunda bulunan gaz rezervi için mevcut rezervin güncellemesi olduğu fakat yeni rezerv gibi lanse ediliyor iddiaları var, bu konuda bilgi verirsiniz sevinirim.

Son olarak, az önce gemilerimizden bahsetmişti Sayın Vekilimiz, ona da bir değinmek isterim. Türkiye'nin ilk yüzer doğal gaz üretim platformu Osman Gazi hakkında iddialar... Bu platformla ilk kez deniz üzerinde doğal gaz işlenmeye başlanacak. Söz konusu platform 298,5 metre uzunluğunda, 56 metre genişliğinde, 29,5 metre derinliğe sahip. Toplam 140 kişilik personel kapasiteli platformun maksimum gaz işleme kapasitesi 10,5 milyon metreküp. Maksimum gaz transfer kapasitesi ise 10 milyon metreküp olarak hesaplanıyor ve tek başına 4 milyon hanenin gaz ihtiyacını karşılayacak kapasiteye sahip bir gemi. Bu gemi 1994 yılında ilk olarak ham petrol tankeri olarak inşa ediliyor, daha sonra 2008 yılında yüzer üretim depolama ve boşaltma ünitesine dönüştürülüyor, 2015 yılında bir patlama dolayısıyla gemi ciddi zarar görüyor ve dahası geminin 23,5 metresi kesiliyor ve sonrasında yapılan revizyonun ise bu kullanılan amacın dışında yapıldığı iddia ediliyor. Bu bağlamda, bu gemi ne kadara satın alındı? Üzerinde tarafınızdan bir revizyon yapıldı mı, yapıldıysa hangi revizyonlar yapıldı ve ne kadara mal oldu? Geminin satın alındığı şirket tarafından herhangi bir bakım onarım garantisi verilmiş midir, verilmişse bu süre ne kadardır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Polat.

Sayın İrmez, buyurun.

MEHMET ZEKİ İRMEZ (Şırnak) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Komisyonumuzun değerli üyeleri ve kurumumuzun değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Aslında, diğer kamu iştiraklerinde olduğu gibi, TPAO'da ve bugün denetimini yapacağımız diğer iştiraklerdeki temel dürtü, her zaman olduğu gibi kamucu olmak değil piyasacı bir sistemle hareket etmek, sermayenin çıkarlarını korumak ve yönetim açısından neoliberal yönetim mantığı çerçevesinde hareket etmektir. Kamuya ait bir kuruluş olmasına rağmen piyasa aktörü gibi davrandığı ortadadır. Bugün, bütçe ve gelir tahminindeki sapmalar burada da maalesef karşımıza çıkmaktadır. Küresel ölçekteki değişimler kurumlarımızın kâr zarar oranlarını belirlemektedir. Sayıştayın genel tespitleri arasında kurumun personel yönetimindeki sorunları, ihale ve tedarik yönetimindeki yetersizlikleri yer almaktadır. TPAO'nun Kamu İhale Kanunu'na tabi olmaması, klasik kamu ihale süreçlerinin işletilmemesi mal ve hizmet alımlarının kamuya zarar oluşturabilecek türden ilerlemesine kolaylık sağlamaktadır.

Sayıştay raporunda da belirtildiği üzere TPAO emeklilik, istifa ve başka nedenlerden dolayı azalan personelin yerini doldurmakla mükelleftir. Personel ihtiyacı da KPSS puanı üzerinden sağlanmaktadır fakat görülüyor ki TPAO KPSS puanı üzerinden alım yapmak yerine TPIC üzerinden KPSS'siz alım yapmaktadır. Bu durum hem ücrette hem de sosyal haklarda bir farklılık yaratıyor ve iş barışını bozuyor. Benzer eğilimleri almış personelin farklı özlük haklarına sahip olması ve ücret farklılıkları işin doğası gereği dikkat ve motivasyon eşiği yüksek olması gereken bu işte olumsuzluklara yol açabilir. Bu durumun düzeltilmesi gerektiği çok açık ve barizdir.

Bir diğer nokta, TPIC'in bu sınavsız alımlarında -tarafımıza da ulaşan bilgilere göre- liyakat esaslı değil Türkiye'de maalesef bir norm hâline gelmiş torpil, kayırma esaslı bir işe alım süreci yürüttüğüdür. Bu duruma yalnızca TPIC'te veya şu an gördüğümüz kurumlarda değil bütün kamu kurumlarında karşı çıkılması gerektiği açıktır. Evet, Sayıştay raporlarında bir sürü değerlendirme var ama TPAO'nun petrol aramalarında çevreye verdiği zarara ilişkin herhangi bir tespit yer almamaktadır. Son iki yıldır TPAO'nun Diyarbakır'da, Şırnak'ta, Siirt'te, Mardin'de ve daha birçok yerde kuyular açtığı ve petrol üretimi gerçekleştirdiği herkesin malumudur. Ben biraz Şırnak'tan bahsetmek istiyorum hem seçim bölgem hem de yaşadığım yer olması itibarıyla konuya epey de hâkim biri olarak. TPAO'nun kuyu açtığı, petrol aradığı bölgeler Şırnak'ta girişe yasak bölge kapsamında, Şırnak Valiliği bu kararını her on beş günde bir yeniliyor, artık sürekli bir hâl almış durumda. Sorsanız "Gerekçesi nedir?" diye halkın güvenliğini bahane ederler ama hakikat tam tersi noktadadır. Petrol arama sahalarında, kuyu çevrelerinde ne tür bir çevresel yıkımın yaşandığını gizlemek içindir bu yasaklar, orada kesilmedik ağaç bırakılmamıştır, ekokırımın her türlü boyutu yaşanmaktadır. Günlük 80 bin varilin üzerinde çıkan bir üretim söz konusu. Ekonomiye katkılarından söz ediliyor ama çevresel yıkımdan kimse söz etmiyor. Yasak bölge olduğu için bizler de tam olarak yıkımın hangi boyutta olduğunu maalesef tespit edemiyoruz.

Bir de Diyarbakır'daki durumdan söz etmek gerekir. Diyarbakır Barosunun hazırladığı rapora göre, 29 Mart 2024 tarihinde Diyarbakır'ın Hazro ve Silvan ilçelerine bağlı köylerde TPAO ve Güney Yıldızı Petrol Şirketine ait olduğu öğrenilen petrol boru hattında yaşanan sızıntı yalnızca toprağı, suyu, hayvanları değil doğrudan halkın yaşam hakkını tehdit eden bir boyuttadır.

Yine, 23 Şubat 2024'te Silvan'ın Duru Mahallesi'nde yaşanan petrol kuyusu patlamasında bir vatandaşımız maalesef yaşamını yitirmiş, bir kişi ağır yaralanmıştır. Bu patlama yalnızca can kaybına neden olmamış, kimyasalların tarım alanlarına ve yer altı sularına karışma riskiyle doğayı da zehirlenmiştir. Yine -bunu belirtmeden geçemeyeceğim- Şırnak'ta da biliyorsunuz, 21 Temmuz 2024 tarihinde sondaj kulesinin çökmesi sonucu genç bir mühendisimiz yaşamını yitirmiştir. Petrol hırsı genç bir mühendisin maalesef hayatına mal olmuştur.

Şırnak'ta da Diyarbakır'da da ve yine birçok bölgede açılan petrol arama kuyuları söz konusudur. Bu sahaların büyük bölümü acele kamulaştırma yoluyla halkın elinden alınan verimli tarım arazileri, meralar ve ormanlık alanlar üzerinde kurulmuştur. Diyarbakır Barosunun tespitlerine göre, yalnızca bu süreçte Diyarbakır'ın tarımsal alan kaybı 35 bin hektarı bulmuştur. Bu, doğa kırımının ve yoksullaştırmanın planlı politikasıdır. Türkiye Yüzyılı, enerji politikalarının değil fosil yakıtlar uğruna feda edilmiş doğal bir kırımın yüzyılı olacaktır. Petrol çıkarma faaliyetlerinde kullanılan benzen, toluen gibi kimyasallar ve radyoaktif sıvılar toprağa, suya veya havaya karışmakta, kanserden üreme sağlığına kadar halk sağlığı üzerinde kalıcı hasarlar bırakmaktadır.

Doğayı, emeği ve yaşamı savunmak en temel sorumluluğumuzdur. Petrol çıkarma faaliyetleri tarım alanlarından, su kaynaklarından, ormanlardan derhâl uzaklaştırılmalıdır. Tüm faaliyetlerde etkili ÇED süreçleri işletilmeli, halkın onayı olmadan hiçbir adım atılmamalıdır. Daha önce Mecliste birçok kez dile getirmiştik çalışma sahalarından tarafıma ulaşan şikâyetlere ilişkin. TPIC'in Sayıştay raporlarında da detaylıca yer verilmiştir, medyaya yansımış bir haberden aktarıyorum: "Gabar'da her gün yaklaşık 5,6 milyon TL'lik petrol çıkarılıyor ancak bu üretimi gerçekleştiren işçilerin aldığı maddi pay sadece yüzde 0,0006." Yani milyarlar kazanan bir düzende bu kazancı sağlayan emekçiler açlıkla, yoksullukla, güvencesizlikle boğuşuyor. İşçiler taşeron şirketler eliyle günde on iki saatin üzerinde çalıştırılıyor. Yol gidiş gelişleri dört saate kadar çıkıyor ama mesai sayılmıyor. Yemekler kötü, barınma koşulları sağlıksız, işçi sağlığı ve güvenliği neredeyse yok.

DURMUŞ ALİ KESKİNKILIÇ (Karabük) - Gabar'a çık, git, bak Allah aşkına! Gabar'a git, bak ya! Ya, Gabar'a bir git, bak!

MEHMET ZEKİ İRMEZ (Şırnak) - Emekçilere bu koşullar reva görülüyor. Enerji üretimi halk için değil sermaye için yapılıyorsa bu başarı değil utançtır. Gabar'daki petrol üretiminde çalışan işçilerin tüm hakları derhâl güvence altına alınmalı, taşeron sistemi kaldırılmalı, yol mesaisi ve fazla çalışma ücreti ödenmeli, iş güvenliği koşulları sağlanmalı ve sendikal örgütlenmenin önündeki tüm engeller kaldırılmalıdır.

Sayın Genel Müdürümüze, kurumumuza elbette ki sorularım da olacak; özellikle çok dillendirilen, kamuoyunun da açıkça bahsettiği, Şırnak halkının da gerçekten merak ettiği sorular. Şırnak'a gerçekten rafineri kurulacak mı Sayın Genel Müdürüm? Kurulmamasının -eğer varsa tabii ki- sebebi nedir? Şırnak'ta üretilen petrolden Şırnak'ın pay alacağına dair söylentiler var, bu konuda cevabınız nedir? Şırnak petrolünün Türkiye ekonomisine katkısı nedir, günlük kaç milyon TL gelir elde edilmektedir? Şırnak'ta petrol kuyularında çalışan kaç emekçi, çalışan vardır? Bu soruların cevaplarını vererseniz çok sevinirim.

Teşekkürler.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ederim Sayın İrmez.

Son konuşmacı olarak Sayın Yavuzılmaz, buyurun.

DENİZ YAVUZILMAZ (Zonguldak) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve değerli bürokratlar; Komisyona hoş geldiniz.

Öncelikle bir düzeltme yapalım yani bu Komisyonunda Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığının sadece yaptığı ve ürüne dönüştürdüğü, bizim de gurur duyduğumuz kısmı konuşup onu geliştirici veya eksik bir noktasını tespit ederek bunu söylemek şeklinde bir katkı yapmamayı tercih etmeyi açıkçası doğru bulmuyorum ve garipsiyorum da.

Şimdi, burada eğer biz kurumları denetliyorsak yani bu kadar övgü dolu konuşmalar da yapılacaksa bunları ikili görüşmelerinizde, telefonda veya bu konseptteki bir tebrik kabulünde veya bir açılışta yapmakta fayda var. O nedenle, ben kuruma katkı yapacak bazı eleştirilerde bulunmak istiyorum.

**BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ -** Teşekkürden sonra mı yapacaksınız?

**DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) -** Evet, aslında teşekkürden sonra yapsam daha makul olur.

Daha önce -benim de dilekçesini verdiğim üzere- aslında Doğu Akdeniz'de sismik araştırma yapan Oruç Reis gemisine bir gezi yapılması talebimiz vardı. Benim, bununla ilgili olarak da KİT Komisyonu Başkanlığına verdiğim dilekçe vardı ancak bu dilekçe bir türlü hayata geçmedi. Şimdi geçmemesinin bir nedeni var; o neden şu: Artık Doğu Akdeniz'de Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı fillen bir çalışma yapmadığı için, biz de KİT Komisyonu üyesi milletvekilleri olarak Doğu Akdeniz'de bulunmayan bir gemiye bir şekilde giderek oradaki mavi vatan sahamızın bir tescilini yapma imkânı da bulamamış oluyoruz. Ancak bu her ne kadar yapılamamış olsa da sanırım geçtiğimiz ay Gabar'a bir gezi düzenlendi; biz de Cumhuriyet Halk Partisi olarak, Cumhuriyet Halk Partisini temsilen ben ve Şırnak İl Başkanımız bu geziye dâhil olduk, katıldık, yerinde. Her ne kadar teknik anlamda çok detaylı sunumlar yapılmamış olsa da....

**BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ -** Sunum kısmında yoktunuz Sayın Yavuzyılmaz.

**DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) -** ...teknik anlamda geniş bir gezi yapılmamış olsa da yine de bu bölgede bu endüstriyel tesise bir ziyaret yapılmış olmasını çok kıymetli buluyorum. Orada bir arada olmayı, aynı zamanda o bölgede devletin bu gibi yatırımlar yapmasını ve yer altı zenginliğimizi çıkarmasını ve bu doğrultuda da kamuoyunu bilgilendirici bir adımın atılmış olmasını çok kıymetli buluyorum; emeği geçenlere de teşekkür ediyorum.

Şimdi, birkaç konuya temas edeceğim. Aslında, bir kısmını alt komisyonda da konuştuğumuz için -her ne kadar üst Komisyondaki arkadaşlar o alt komisyona herkes dâhil olmadığı için duyamamış olsalar da- tekrara girmek adına sade bir şekilde konuşmamı yapmak istiyorum.

Yurt dışı projelerinde; Azerbaycan, Irak, Afganistan, Rusya, Somali, Pakistan, Macaristan; buralarda Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığının ortak olduğu sahalar var. Bu sahalardaki ortaklığı ne kadar, hangi oranlarda ve buradaki bu oranlar dâhilinde bizim karar verme yetkimiz nedir? Oranın yüksek veya düşük olması ne anlama geliyor? Yani burada bir yatırım sermayesi koyma konusunda düşük bir ortaklık olduğunda düşük ama bunun karşılığında da elde edeceğimiz -ne diyelim- gelirleri de düşüren bir etki mi yaratıyor? Yüzde 50'nin altında ortak olmak demek aynı zamanda bu yatırdığımız paranın yönetimi anlamında bizi çok geriye mi düşürüyor? Bunlarla ilgili kısacası sizden detay bilgi istiyorum.

Diğer taraftan, garipsediğim konulardan biri şu: Özellikle, Sakarya Gaz Sahası ilan edilirken o süreçte Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığının Genel Müdürü Melih Han Bilgin'di ve dönemin Genel Müdürünün aldığı birçok karar, hayata geçirdiği uygulamalar değerlendirilirken o süreçte çok büyük bir başarı hikâyesi anlatıldı. Yine, onunla birlikte, birçok yönetici de yine üst düzeyde görev aldı yani bir takım burada görev aldı diyebiliriz ve bir başarı hikâyesi anlatıldı. Ancak daha sonra hem Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Genel Müdürü Melih Han Bilgin hem Proje Yöneticisi Tolga Demir hem "Engineering Procurement and Construction" olan Melih Gökmen hem "Subsurface Manager" olan Suat Aktepe neredeyse aynı tarihte görevden alındı. Ha, kimine "Emeklilik dilekçesi verdi." kimine "Bir başka göreve alındı." vesaire dendi ama bu üst düzey görevlerden aynı anda alındılar, yerine de bir başka takım göreve geldi. Şimdi, madem bu kadar büyük bir başarı vardı o dönem için, bu kadar başarı varsa bu başarıya imza atmış olan bu 4 anahtar personel neden görevden alındı, neden görevde değiller yani bu üst düzey görevlerde değiller; bunun yanıtını sizden istiyorum, bu kısmı hamaset yapılmadan sizden istiyorum. Yani takımınızda Messi var, Ronaldo var; gol kralı oluyorlar; hep bunun hikâyesi anlatıldı, burada da anlatıldı KİT Komisyonunda, anlatıldı, anlatıldı, anlatıldı; şak diye kadro dışı. İşte, bunu bize anlatmanız lazım; niye kadro dışı, bir sorun mu var? Bir görev değişimi olacaksa bir kurumda böyle mi görev değişimi olur? Ya, bir anda 4 as oyuncu mu değiştirilir zaten 4-5 kişilik bir yönetim ana kadrosunun içinde, bunu öğrenmek istiyorum.

Şimdi, diğer taraftan, daha önce ben alt komisyon toplantısında ifade etmiştim, yani Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı gibi bir kurum ve bu kurumda da Yönetim Kurulunda 1 mühendis yok demiştim. Bakın, kimler vardı? Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Müdür Sayın Ahmet Türkoğlu, uluslararası ilişkiler bölümünden mezun. Tamam, Sayın Genel Müdürüm, tamam, olur, sıkıntı yok. Ahmet Berat Çonkar, iktisadi ve idari bilimler fakültesi, işletme bölümü; hadi buna da "Tamam." dedik, Yönetim Kurulu Üyesi. Arslan Narin, Yönetim Kurulu Üyesi, hukuk fakültesinden mezun. Bilal Yıldız, Yönetim Kurulu Üyesi, iktisat bölümünden mezun. Muhammet Faruk Aykut, Yönetim Kurulu Üyesi, iktisat bölümünden mezun. Yani size kalsa herhâlde Türkiye'deki mühendislik fakültelerini kapatacaksınız zaten gerek yok gibi görünüyor. Yani Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı gibi teknik mühendisliğin âdeta bir kuruma dönüşmüş hâli olan bir kurumda Yönetim Kurulunda mühendislik yönünün bu kadar zayıf bırakılması gerçekten bir yönetim zafiyeti. Şimdi, ben bu eleştirileri getirdim alt komisyonda, yaklaşık olarak bu cümlelerle söyledim. Bakın, iyiye dönük bir değişim. İşte, eleştiri bu nedenle önemli yani kurumun kendini geliştirmesi, bazı eksikliklerini kapatması açısından. Sayın Cem Erdem, Yönetim Kurulu Üyesi oldu, İTÜ Denizcilik Fakültesi Gemi Makineleri İşletme Mühendisliği bölümünden mezun kendisi. Bakın, artı bir mühendisi böylelikle kazanmış olduk. Bu konuda daha fazla teknik kapasitesi ve bilgisi yüksek bürokratin aynı şekilde Yönetim Kurulunda yer alması oldukça kıymetli. Ben yine buradaki oranın artması gerektiğini ifade etmek istiyorum.

Şimdi, bir konu şu: Türkiye'nin, biliyorsunuz, Irak-Türkiye Ham Petrol Boru Hattı'ndan uzunca bir süredir petrol akışı yok. Bu konuyu Hükümet çözmeye çalıştı, çözemedi, çözemiyor; çözemesinin nedeni aslında biraz da sorunun kaynağının da kendisinin olması. Şimdi, nedir bu Irak-Türkiye Ham Petrol Boru Hattı'ndaki sorun? 2014 yılında Irak Merkezî Hükümeti Türkiye aleyhine bir dava açıyor. Nerede? Uluslararası Ticaret Odası Tahkim Mahkemesinde açıyor, diyor ki: "Benden izinsiz olarak yani Irak Merkezî Hükümetinden izinsiz olarak siz Irak Kürt Bölgesel Yönetimiyle birlikte anlaşarak Irak'ın bütününe, tümüne ait olan petrolü çaldınız." Bu nedenle de tahkime başvuruyor, diyor ki: "Benim zararım karşılsın." Bu başvuru neticesinde, aradan geçen

yılların sonunda bir karar veriliyor ve Türkiye 1,5 milyar dolar tazminat ödemeye mahkûm ediliyor ancak aynı zamanda Türkiye de bir başvuru yapıyor ve Türkiye "1973 yılında Irak Cumhuriyeti ile Türkiye Cumhuriyeti arasında yapılan bir anlaşma var. Bu anlaşmaya göre taşınan petrolden bizim almamız gereken bir pay var, bir taşıma ücreti var ve buradaki akış durduktan sonra yani Irak ve Türkiye arasındaki boru hattındaki akış durunca ben bu gelirden mahrum kaldım. Yani bana bağlı olmayan sebeplerden bu akış durdu, bundan mahrum kaldım." diyor ve o nedenle de Türkiye bu açıdan haklı bulunarak 527 milyon Amerikan doları artı faizin Türkiye'ye ödenmesine karar veriliyor. Şimdi, bir yerde 1,5 milyar dolar artı faiz tazminata mahkûm olduk AK PARTİ'nin yanlış uygulamaları nedeniyle ve 527 milyon dolar artı faiz de haklı bulunduk, bize tazminat ödenmesine karar verildi; arada 1 milyar dolar artı faiz şu anda Türkiye Cumhuriyeti devleti olarak bizim Irak'a ödememiz gereken bir tutar var.

Şimdi, buradan baktığımız zaman, bir hesaplama yaptığımızda Nisan 2023'ten -çünkü Mart 2023'te bu ham petrol akışı durdu- Nisan 2025'e kadar bu boru hattında akış olmadığı için geçiş yapamayan petrol miktarı toplamı 390 milyon varil ve bunun karşılığında da buradan Türkiye'nin alması gereken taşıma ücreti tutarı da yaptığım hesaplara göre 400 milyon dolar en az, en az 400 milyon dolar. Yani 15 milyar lira Türkiye'nin buradan şu ana kadar kaybı var; 1,5 milyar dolar da borcu var, tazminata hükmedilmiş daha doğrusu, borç demeyelim. Neticesinde, şöyle bir planınız mı var yani burada Enerji Bakan Yardımcısı olduğu için soruyorum? "İki üç yıl daha, beş yıl daha, on yıl daha bu boru hattından petrol akmazsa bizim de bu 1973 yılında yapılan anlaşmaya göre taşıma ücreti hakkımız var, bunu alamamış olduğumuz için alamadığımız tutarın karşılığı tahkimde ödemeye mahkûm edildiğimiz 1,5 milyar dolar ki 527'si de bizim alacağımız yani 1 milyar dolar artı faizi karşıladığı anda, böylelikle alacak, verecek dengelenir, o ana kadar kapalı kalsın." gibi bir düşünce mi var, yoksa buradaki sorunu nasıl çözmeyi planlıyorsunuz? Bunu sormak istiyorum. Ayrıca, burada taşınan petrolün yani Irak Federal Hükûmetinin baypas edilerek taşınan petrolün üzerinden Türkiye'nin kazancı ne olmuştur? Bunu soracağım. Madem taşındı kazancı ne oldu? Bu kazancı kim aldı? Türkiye Cumhuriyeti devleti mi aldı, aldysa ne aldı? Bu Irak Kürt Bölgesel Yönetimi'yle birlikte anlaşarak taşınan petrolden Türkiye Cumhuriyeti devletinin kasasına ne girdi? Bu taşıma işlemi ne şekilde veya ne şekillerde yapıldı? Bu taşıma işlemi dolayısıyla da bazı şirketler araya girerek bu taşıma işlemine dahil oldu mu? Olduysa onların kazancı ne oldu? Tamamen bir kara delik burası. Bu hâlâ şeffaf bir şekilde bir türlü açıklanmıyor. Bunun açıklamasını sizden istiyorum.

Diğer bir konu, bu petrol... Tabii, konuşuyoruz, Türkiye'de şu anda Gabar'da bir üretim var, bundan memnuniyet duyuyoruz, mutluluk duyuyoruz, bunun daha da geliştirilmesini istiyoruz; ümit ediyorum, önümüzdeki süreçte Cumhuriyet Halk Partisi iktidara gelir, biz bu çıtaı daha yüksek bir yere taşırız yani üretimi de artırırız, buradaki kârlılığı da artırırız. Hem Gabar'la ilgili olarak söylüyorum hem Sakarya doğal gaz üretimiyle ilgili olarak söylüyorum, burada benim gördüğüm en büyük eksiklik şeffaflık yani "Hangi metotla çıkarıyorsunuz, hangi teknikle çıkarıyorsunuz, neye mal ediyorsunuz, bunun karşılığında ne üretiyorsunuz?" kısmı çok karanlık. Bu konuyla ilgili onlarca soru önergesi verdik yani ben sormaktan yorulmuyorum, siz de yanıt vermemekten yorulmuyorsunuz. Bu nereye kadar gidecek bunu bilmiyorum. Biz iktidara geldiğimizde bu defterler açılacak, hesaplara bakılacak, zaten görülecek. Netice itibarıyla, hepimiz üretimden yanayız ve Türkiye'nin millî servetinden, millî servetinin çıkarılmasından yanayız ancak bir türlü üretim maliyetleri şeffaf bir şekilde paylaşılmıyor. Evet, sondaj gemileri var, sismik gemiler var; bunlar satın alındılar, farklı isimlerdelerdi, yabancı isimleri vardı bu gemilerin, bir gemi hikâyeleri var, geçmişleri var. Yani bunları gizlemek, saklamak yerine şeffaf bir şekilde anlatabilirsiniz. Neticede, bunlar devletin satın aldığı, artık sahip olduğu, bugün kullandığı, yarın kullanacağı hepimizin ortak değerine dönüştü; artılarını da bilelim, eksilerini de bilelim.

**BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ -** Sayın Yavuzıılmaz, toparlayalım.

**DENİZ YAVUZILMAZ (Zonguldak) -** Faz 1'in, faz 2'nin maliyetini bilmiyoruz. Ya, bilmediğimiz bir maliyet üzerine, ben, üretilen doğal gazı ne kadar fiyatla satılacağınıza ilgili nasıl bir değerlendirme yapabilirim? Vermiyorsunuz bu rakamları; faz 1'in rakamları belli değil. Ya, bu harcama yapılırken ne kadarını, kim götürdü? Belki bir yolsuzluk var? Belki kamu kaynağının yanlış kullanıldığı yerler var? Ya, siz bu kısmı kapattığınızda biz bunu nasıl değerlendireceğiz? Sonra da alkış bekliyorsunuz, tebrik bekliyorsunuz! Bilmiyoruz ki biz Türkiye kamuoyu olarak, siz belki de 1'e mal edeceğiniz bir şeyi 2'ye mal ettiniz, vermiyorsunuz maliyet kalemlerini. Şimdi biz burada Türkiye Petrollerinin denetimini yapıyoruz yani neye göre denetim, kime göre denetim, hangi bilgiyle denetim? Tek gördüğümüz bir üretim yapıldığı; memnunuz, ne kadar güzel ama kaç mal ettiniz bilmiyoruz, vermiyorsunuz.

Şimdi, aynı zamanda, bakın, Türkiye'nin toplam petrol depolama kapasitesini son aldığımız verilere, 2023 yılı verilerine göre söylüyorum, OECD'nin verilerine göre söylüyorum: Türkiye'nin toplam petrol depolama kapasitesi 10-12 milyon varil -siz güncel rakamları verirsiniz- günlük petrol tüketimi 1 milyon varil, kapasitenin karşılama süresi on-on iki gün. Amerika'nın toplam petrol depolama kapasitesi 1 milyar 900 milyon varil, günlük petrol tüketimi 19 milyon 400 bin varil, kapasitenin karşılama süresi doksan sekiz gün. Japonya'nın toplam depolama kapasitesi 500 milyon varil -bizimki 10-12 milyon varil, tekrar hatırlatıyorum- günlük petrol tüketimi 3 milyon 300 bin varil, kapasitenin karşılama süresi yüz elli bir gün. Almanya'nın toplam depolama kapasitesi 240 milyon varil, günlük petrol tüketimi 2 milyon 300 bin varil, kapasitenin karşılama süresi yüz dört gün. Daha aşağılara ineyim, Türkiye'ye yaklaşayım; tekrar hatırlatıyorum, Türkiye'nin toplam depolama kapasitesi 10-12 milyon varil, ıspanya'nın toplam depolama kapasitesi 80 milyon varil yani Türkiye'nin -2023 verilerine göre- 8 katı depolama kapasitesi var, günlük petrol tüketimi neredeyse Türkiye'yle aynı, 1 milyon 100 bin varil, kapasiteyi karşılama süresi Türkiye'nin 7 katı, Türkiye'nin on on iki gün, ıspanya'nın yetmiş üç gün. Bakın, bunları konuşacağız, bunları konuşacağız, eksiklik. Neticede, Türkiye'nin toplam depolama kapasitesi 10-12 milyon varil olmasına rağmen toplam stratejik rezervi yani bu kapasitenin ne kadarında petrol tutuyor diye bakarsak 4,5 milyon varil yani o toplam kapasitenin de üçte 1'i kadar içinde petrol duruyor yani Türkiye'nin genel durumu bu. O nedenle bir, bir kere depolama kapasitemizi artırmamız gerekiyor yani buradan çıkan sonuç bu. Ben bunu, bu nedenle size soruyorum, diyorum ki: Bu konuyla ilgili planlamanız nedir? Yani 2025 yılında, 2026 yılında, 2030 yılı veya daha sonrasıyla ilgili olarak toplam petrol depolama kapasitesini artırmak için nasıl bir planlamanız var? Bunun bilgisini sizden almak istiyorum.

Evet, diğer bir konu...

**BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ -** Sayın Yavuzıılmaz, diğer, diğer, epey süreyi aştınız.

**DENİZ YAVUZILMAZ (Zonguldak) -** Son konu.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Buyurun.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) - Bakın, bu elimde gördüğünüz, Güney Kıbrıs Rum Kesimi'nin yayınladığı bir NAVTEX. Ne zaman yayınlanmış? 19 Ocak 2025 tarihinde yayınlanmış, altı ay süreyle 19 Haziran 2025 tarihine kadar VALARIS DS-9 delme gemisinin -yani burada bir sondaj yapılacak- bölgede belirttiğimiz lokasyonda hidrokarbon yataklarıyla ilgili bir araştırma yapacağını, keşif araştırması yapacağını belirtiyor. Burada da bakın, nerede yapacağını size gösteriyorum: 5 numaralı parselin Güney Kıbrıs Rum Kesimi'nin Kıbrıs'ı bir bütün olarak kabul ederek, onun da kendisine ait olduğunu iddia ettiği kıta sahanlığı olarak gösterdiği yerin Türkiye kıta sahanlığıyla -ki biz bunu belirliyoruz Güney Kıbrıs Rum Kesimi de bizim kıta sahanlığını kabul etmiyor- çakışma alanı kısmının dışındaki kısımda, 5 numaralı parselde bir çalışma yaptı, altı ay yaptı, altı ay boyunca AK PARTİ Hükümeti bu konuyla ilgili hiçbir açıklama yapmadı. Şöyle açıklamalar dolaştı basında: İşte efendim "Millî Savunma Bakanlığı kaynaklarının yaptığı açıklamaya göre..." Yahu, hangi kaynak? Millî Savunma Bakanı yok mu? Millî Savunma Bakanlığının bir basın açıklaması yapma yeteneği mi yok oldu? Bilmem kim kaynağına göre. Kaynak belli değil, kimin açıklama yaptığı belli değil, ne dendiği tam belli değil. Altı ay boyunca tam şurada bir çalışma yaptılar ve mühendisler bilir ki bu jeolojik formasyonda yapılan çalışma, aynı zamanda 5'inci parselde, Türkiye Cumhuriyeti devleti olarak bizim, bize ait olduğunu söylediğimiz, kendi kıta sahanlığımızın içinde kaldığını söylediğimiz şu sarı kısmın yine içindeki, altındaki hidrokarbon yataklarıyla doğrudan komşu veya doğrudan ilişkili olduğunu biliyoruz.

Şimdi, burayla ilgili altı aydır tek bir gemi gönderilmedi, değil mi? 4 tane sondaj gemisi 2 tane sismik gemi buraya gönderilmedi. Güney Kıbrıs Rum Kesimi buraya gönderiyor, kendi iddia ettiği kıta sahanlığının içine gönderiyor. O Amerikan Exxon Mobil ve Katar enerji şirketine ait olan VALARIS DS-9 gemisiyle birlikte aslında orayı kendisi tescilliyor, "Burası bize aittir." diyor. Ben soruyorum: Biz neden Türkiye Cumhuriyeti devleti olarak biz de gemilerimizden birini gönderip, bu 5 numaralı parseldeki şu sarı olarak gösterdiğim ve "Bize ait." dediğimiz, "Türkiye Cumhuriyeti devletine ait." dediğimiz ancak Güney Kıbrıs Rum kesiminin "Hayır size ait değil." dediği bu sarı kısımda bir sondaj çalışması yapmıyoruz? Neden? Neden yapmıyoruz? Altı aydır sürekli kamuoyuna açıklama yapıyorum. Yahu, buraya gidelim, bakın, gerekiyorsa sondaj gemisini gönderelim. Biz, KİT Komisyonu üyesi milletvekilleri olarak gemiyi ziyaret edelim. Orada bir sondaj vurulması demek, oraya Türkiye Cumhuriyeti'nin bayrağını, Türk bayrağının direğini oraya dikmek demektir, orayı tescillemek demektir. İnatla bu sondaj çalışması burada yapılmadı. Şimdi, bakıyorum, gemilerden biri Somali'de. Yani gemileri nereye götüreceğinizi şaşırdınız. Bu gemiler Somali'ye giderken nereden geçiyor? Yani hangi kanaldan geçiyorsa, ya, bir Doğu Akdeniz'den geçmiyor mu? Ya, bir planlama yapılamıyor mu? Oraya bir bayrağımızı dikemiyor muyuz yani? Dikemediniz. Diyeceksiniz ki: Doğu Akdeniz'e gemi gönderdik. Evet, gönderdiniz ama Güney Kıbrıs Rum kesiminin kendisine de ait olduğunu iddia ettiği çakışma alanlarının hiçbirine göndermediniz. Bununla ilgili olarak, Bakan Yardımcısı burada, bakın, gözümüz üzerinizde, bu konuyla ilgili bir çekince olduğu da açık, bu konuyla ilgili eksikliği giderin. Biz de burada yapılan çalışmalara Türkiye Büyük Millet Meclisinin milletvekilleri olarak dâhil olalım, ziyaret edelim, gidelim ve mavi vatanımızı el birliğiyle tescilleyelim diyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ederim Sayın Yavuzılmaz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) - Çalışmalarınızda başarılar dilerim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Türkmenoğlu, buyurun.

KAYHAN TÜRKMEÑOĞLU (Van) - Başkanım, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığının Komisyon denetiminin görüşmelerine devam ediyoruz. Ben, tabii burada bu Kurumumuzun ne kadar başarılı olduğunu, ne kadar büyük işler yaptığını bugün daha da çok öğrenmiş oldum. Sebebi şu: Eğer ortada bir icraat varsa, ortada eserler varsa mutlaka birileri onu eleştirecektir, eğer ortada bir şey yoksa kimse onu eleştirmez. Düne kadar hiçbir zaman, hiç kimse bu Kurumun nerede olduğunu dahi bilmiyordu. Şimdi, biz ortaya eserler koydukça, ortaya icraatlar gerçekleştirdikçe birileri, bazı arkadaşlarımız tabii ki bunu eleştirecektir, biz de bu eleştirileri haklı olarak görüyoruz ama bir gerçeği de görmemiz lazım. Diyor ki: Denizde yaşadığın fırtına, dalga ve sıkıntılar bizi ilgilendirmiyor. Gemi limana yanaştı mı, yanaşmadı mı, biz ona bakarız. Şimdi, biz neye bakıyoruz? Bugün, düne kadar Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı bundan on yıl önce günlük 36 bin varil üretim yaparken bugün 187 bin varile çıktı. Düne kadar gaz sahamızda daha üretim yokken şimdi 10 milyon metreküp gaz üretmeye başladık. Bunlar neyi gösteriyor? Biz bir şeyler yapıyoruz ve hakikaten büyük işler yapıyoruz. Bunun için, ben bu eleştirilerin mutlaka kurum yetkililerimiz tarafından kabul göreceğine inanıyorum ama bir gerçeği daha ifade etmek istiyorum: Ben Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığını hakikaten tebrik ediyorum çünkü güzel bir söz daha var, bizim insanlarımızın beyni gözlerindedir. Biz Gabar'ı görmeden buradan Gabar hakkında yorum yapamayız. Gabar'ı gidip gördüğümüzde, Gabar'da aşağı yukarı 115 kuyudan 81 bin varil nasıl üretildiğini ve orada nasıl bir heyecan oluştuğunu, o bölgede, o coğrafyada düne kadar terörle anılan bir coğrafyada siyah altının nasıl çıktığını görmeden bunu müşahade edemeyiz. Ben Gabar'a gitmedim ama ben şu anda geçmişten bugüne kadar bizim hayalimiz olan Van şehrinde "Petrol var, petrol var." deyip yüz yıldır bunun hayalini kurduğumuz dönemlerde, acaba var mı, yok mu diye bunun muhasebesini yaparken bugün, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı gerek Kör Kandil'de gerek Kürsat bölgesinde müthiş bir yatırım yapmış ve orada altyapısını yapmış, kulelerini kurmuş, matkapla 1.500'lere inmiş, biz petrol arıyoruz. O tesisleri gördüm. O tesislere yapılan yatırımlar, o tesislerde çalışan teknik adamlar... Orada herkes çalışamaz, bu işi bilen çalışır. Bunu alırken de bunların hepsinin muhasebesini yapmıştır. Oraya biz adam alamayız, oranın teknik adamları var. O makineler nasıl çalışıyor? Ben bunları gördüm; bundan dolayı, gerçekten teşekkür etmek için, kurumumuzu tebrik etmek için, başarılar dilemek için bu sözü aldım. Bu vesileyle, tekrar, kurumumuzun tüm unsurlarına, Gabar'da çalışan işçisinden tutun buradaki yöneticisine kadar, Bakanımıza, bakanlıklarımıza, başta da Sayın Cumhurbaşkanımıza... Çünkü bu, vizyon meselesi; bu vizyonu bizim önümüze koyan Sayın Cumhurbaşkanımızdır. Bu gemileri, bu petrol istasyonları, bu sondajları vuran, hakikaten bir vizyonun eseridir. O vizyonun da sahibi Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere tüm ekibe hakikaten şükranlarımı, teşekkürlerimi ifade ediyorum. En kısa süre içerisinde de inşallah Kürsat'ta da Kör Kandil'de de bu siyah altını bulacağımıza inanıyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Türkmenoğlu.

Evet, böylece, geneli üzerindeki görüşmeleri tamamladık.

Sözü Sayın Genel Müdüremize vermeden önce bazı hatırlatmalarda ben bulunmak istiyorum: Sayın Genel Müdürüm, sayın üyelerimize sorulan sorulardan yazılı olarak cevap verilmesini gerektiren konularla ilgili yanıtlarınızı tutanakların Türkiye Büyük Millet Meclisi web sayfasında yayınlanmasından itibaren on beş gün içerisinde bütün üyelerimize Komisyon Başkanlığımız aracılığıyla iletebilirsiniz.

Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

Şimdi, milletvekillerimizin, üyelerimizin sormuş olduğu soruları yanıtlamak üzere sözü size veriyorum.

Buyurun.

**TÜRKİYE PETROLLERİ ANONİM ORTAKLIĞI GENEL MÜDÜRÜ AHMET TÜRKOĞLU** - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Çok fazla sayıda soru var, bunların bazılarını bizim çalışmamız gerekiyor. O yüzden, uygun görürseniz bunlara yazılı cevap vermek istiyoruz.

Ancak, bizim gerek Gabar'da gerek Sakarya'da olan çalışmalarımızı bazı vekillerimiz geldi gördü ama buradaki bulunan vekillerimizin hepsini hem Gabar'a hem Filyos'a hem sondaj gemilerimize hem sismik gemilerimize ziyaret için davet etmek istiyorum.

**BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ** - İyi olur, iyi olur.

**TÜRKİYE PETROLLERİ ANONİM ORTAKLIĞI GENEL MÜDÜRÜ AHMET TÜRKOĞLU** - Biz, sizler gelir, görmek isterseniz gurur duyarız.

**KAYHAN TÜRKMENÖĞLU (Van)** - Gerçekten gidelim.

**BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ** - Evet, biz Sayın Genel Müdüremizle de daha önce konuştuk. Özellikle Karadeniz sahasını, Filyos'u ve Gabar'ı birlikte Komisyonumuz üyeleriyle birlikte ziyaret ederim.

**TÜRKİYE PETROLLERİ ANONİM ORTAKLIĞI GENEL MÜDÜRÜ AHMET TÜRKOĞLU** - İnşallah.

**DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak)** - Ama turistik gezi değil, teknik.

**BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ** - Sayın Yavuzyılmaz, teknik olarak, Gabar'da ben de vardım, Gabar'da, Sayın Genel Müdüremiz teknik bir sunum yaptı ama siz yoktunuz.

**DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak)** - Ben yok muydum?

**BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ** - Hayır, hayır, siz dışarıdaydınız. O toplantıya katıldınız mı, var mıydınız?

**DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak)** - Katıldım.

**BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ** - Daha mı teknik istiyorsunuz, daha detaylı ve teknik mi? Nasıl bir daha teknik?

**DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak)** - Bu sunuma teknik bir sunum mu diyorsunuz? 5 tane slayt.

**BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ** - Peki.

Buyurun Sayın Genel Müdür.

Sayın Genel Müdüremizin sözünü...

**DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak)** - Bakın, 5'inin de fotoğrafını çektim, bunun 5'ine de çalıştım. Tekrar benim söylemeye çalıştığım şey şu: Maliyetlerle ilgili bilgi verilmeyince bir ayağı eksik kalıyor. Onu da vereceklerse öyle bir gezi olur.

**BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ** - Sayın Genel Müdürüm, devam edin lütfen.

**TÜRKİYE PETROLLERİ ANONİM ORTAKLIĞI GENEL MÜDÜRÜ AHMET TÜRKOĞLU** - Şimdi, ben bir konuda çok üzüldüm, onu da iletmek istiyorum. Ben başta da söyledim. Yirmi yedi yıllık iş hayatımda böyle gururla çalıştığım bir yer yok. Biz hiçbir yeri yakmıyoruz, yıkmıyoruz; yapıyoruz tam tersi. Gelenler görüyor. Görmeyen sayın vekillerimizi de o yüzden özellikle davet ediyorum. Biz gerçekten Türkiye'de belki çevreye en saygılı iş yapan, ona göre yatırım yapan, para harcayan bir şirketiz. İş güvenliğinde de öyle. Evet, ben bir mühendis arkadaşımı da kaybettim orada ama o kule yıkıldığında üzerinde 25 kişi vardı. Tek o mühendisi kaybettik? O da "Gemimi terk etmem." dediği için kaybettik. O, bütün arkadaşları tahliye edinceye kadar bekledi, sonradan kendini kurtaramadı; kurtarabileceği vakti olduğu hâlde bütün oradaki arkadaşlarımızı beklediği için kaybettik. Zaten onu hiçbir zaman unutmayacağız, sahamıza da adını verdik. Biz iş güvenliği açısından da çevreye saygı açısından da çok ciddi yatırım yapan, dikkat eden, bu anlamda yapan bir şirketiz. Özellikle de bu anlamda da sizi davet etmek istiyorum. Neler yaptığımız, atık yönetimini nasıl yapıyoruz, bugüne kadar karşılaştığımız sorunları nasıl tedavi ettik, bunlara ne kadar yatırım yaptık; bu anlamda da çok güçlü ve iddialıyız.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

**BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ** - Teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

Toplantımıza Bakanlığımızın 2 Bakan Yardımcısı da katıldı. Teker teker Sayın Bakan Yardımcılarımıza ben söz vermek istiyorum.

Sayın Çonkar, buyurun.

**ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI AHMET BERAT ÇONKAR** - Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyelerimiz; ben de hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Tabii, sizin oturduğunuz sıralarda milletvekili olarak ben de bu Mecliste on iki yıl hizmet ettim. O dönemde, tabii, dışarıdan takip ediyorduk Enerji Bakanlığımızın faaliyetlerini, TPO'nun faaliyetlerini ama 2020 yılından sonraki gelişmeler gerçekten baş döndürücü bir hızla hepimizi gururlandıran, onurlandıran neticeler ortaya çıkardı. Şimdi, tabii, bu sürecin içerisindeyiz Bakanlığımızın ilgili kurumlarıyla birlikte. Millî hedeflerimiz doğrultusunda enerji güvenliğini, enerji bağımsızlığımızı temin etme yolunda çok büyük bir çaba içerisindeyiz.

Tabii, milletvekili arkadaşlarımızın kendi hassasiyetleri noktasında öğrenmek istedikleri birçok detay oluyor fakat bu şirketler aynı zamanda piyasada rekabet içerisinde çalışan, zaman zaman tabii ki iş yaptıkları firmalarla birlikte de belli gizlilik anlaşmaları yapan ve bu süreçleri çok hassas bir şekilde yönetmesi, yürütmesi gereken şirketler. Yoksa bir kuyunun maliyetini paylaşp paylaşmamak bizim açımızdan bir sıkıntı değil yani bu paylaşılabılır, her şey paylaşılabılır ama bunun bize getirisi ne olacak? Yani, biz, bilançomuzda baktığımız zaman zaten Türkiye Petrollerinin bu noktada finansal anlamda ne kadar iyi

yönetildiğini görebiliyoruz yani maliyetler ortada, aslında yorumlanabilir. Gelirler ortada, yapılan çalışmalar, maliyetler, masraf kalemleri; hepsi görülüyor.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) - Maliyetleri rakipler de yorumlar o zaman.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Yavuzyılmaz, dinleyelim. Yarım saat sizi dinledik, lütfen.

ENERJİ VE TABİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI AHMET BERAT ÇONKAR - Başka bir firmanın bilançosuyla kıyas edilebilir yani diğer petrol firmalarının bilançolarıyla da kıyas edilerek belli yorumlar çıkarabilirsiniz ama bunların şeffaf bir şekilde paylaşıldığı örnekler varsa bilemiyorum, sizler bizlere onları yönlendirin, biz de değerlendirelim. Ben, bu hususta tabii hassasiyet bekliyorum. Sonuçta hepimiz millî menfaatlerimiz için, milletimizin menfaati için çalışıyoruz ve bu konudaki usullerde de bu hassasiyetten kaynaklı olarak belli bilgiler paylaşılabiliyor, belli bilgilerse "bilmesi gereken" prensibi çerçevesinde tabii ki korunması gerekiyor, bunu özellikle ifade etmek istedim.

Bir de Irak anlaşmasıyla, Irak'la ilgili süreçlerle alakalı da kesinlikle bizim bilinçli olarak boru hattını kapatarak buradan bir menfaat elde etme yönünde bir beklentimiz olamaz. Biz, deprem sonrası gerekli rehabilitasyon çalışmalarından sonra zamanlıca petrol akışına hazır olduğumuzu resmî olarak Irak tarafına bildirdik ve o gün bugündür de biz petrolü alma noktasında tamamen hazır durumdayız. Bunlarla ilgili her türlü resmî girişimlerimiz, temaslarımız, görüşmelerimiz yapıldı. Yürüyen birinci ve ikinci tahkim davaları var.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) - Sonuçlandırmadılar mı?

ENERJİ VE TABİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI AHMET BERAT ÇONKAR - Devam ediyor, hâlen devam ediyor.

Birinci tahkim davasıyla ilgili, tenfizle ilgili süreçler var. Burada, işte, sizin bahsettiğiniz rakamlar konusunda iki tarafın hukukçularının farklı yorumları var; kimisi Irak tarafını belli bir miktar daha fazla alacaklı gösterirken, o faiz hesaplamaları sonrasında Türkiye'nin birinci tahkim davasında Irak tarafından alacaklı olduğuna dair de hesaplamalar var yani bizim de karşı iddialarımız var.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) - 1 milyar dolar gerideyiz.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Bakan Yardımcım, daha detaylı bir şekilde yazılı olarak verebilirsiniz.

Karşılıklı konuşmayalım Sayın Yavuzyılmaz.

ENERJİ VE TABİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI AHMET BERAT ÇONKAR - Genel konsepti paylaşmak için söylüyorum, bu söylediğiniz şeyler net rakamlar değil, bunlar yoruma açık konular.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) - Siz verin net rakamları.

ENERJİ VE TABİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI AHMET BERAT ÇONKAR - Nettleştiği zaman tabii ki paylaşılacak ama yürüyen süreçleri, devam eden süreçleri Irak tarafıyla da bütün bunları biz karşılıklı olarak görüşüyoruz ve neticelendirmek için de iyi niyetli bir çaba içerisindeyiz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Çonkar.

Buyurun Sayın Şatiroğlu.

ENERJİ VE TABİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI NEVZAT ŞATIROĞLU - Sayın Başkan, değerli üyeler; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye Petrolleri kurulduğu tarihlerde de yerli ve millî enerji üretmek amacıyla kurulan kuruluş. Yetmiş yıl önce kurulmuş, yetmiş yıldan beri de emeği geçen herkesin çok büyük katkısı olmuştur. Eğer biz bugünlere geldiysek geçmiş yıllarda görev yapan tüm arkadaşlarımıza, tüm bakanlarımıza, genel müdürlerimize, TPAO'nun tüm ekibine teşekkür etmek gerektiği kanaatindeyim.

Biz bugün bir başarıya imza atıyorsak geçmiş yıllardaki yapılan çalışmanın üzerine bir şey koyduğumuzdan kaynaklanmıştır. Bakın, bugün Türkiye Petrolleri 143,5 milyar dolar yatırımdan bahsediyor yıllık. Yine yurt içi ve yurt dışı üretimleriyle yıllık 275 bin varil petrole eş değer üretim yapıyor. Bunun yıllık katkısı 7 milyar dolar. Yani biz bugün bu başarılarımızı ne kadar kuvvetlendirirsek, bizden sonraki arkadaşlarımız da bu başarının üzerine daha çok katkı sağlayacaklar ve ülkemizin yerli ve millî enerjisine katkı sağlamak suretiyle de tam bağımsız Türkiye önünde önemli bir adım atacaklarına inanıyorum.

Ben teşekkürümüz hepinize.

İyi akşamlar diliyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Bakan Yardımcım.

Evet, şimdi Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığının 2021 ve 2022 hesap dönemine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup ibraya sunacağım.

Okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Genel Müdürlüğünün 2021 yılı bilançosu ve 1.565.642.154,09 Türk lirası dönem net kârıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - İbra edenler...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) - Gider yani maliyetler bilinmiyor ki Başkanım, nasıl ibra edeceğiz?

HÜSEYİN ÖZHAN (Adıyaman) - Görmesinler diye...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - İbra edenler... Etmeyenler... İbra edilmiştir.

Şimdi, 2022 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Genel Müdürlüğünün 2022 yılı bilançosu ve 7.766.000.209,01 Türk lira dönem net kârıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - İbra edenler... Etmeyenler... İbra edilmiştir.

Evet, ben de Sayın Genel Müdürüm, şahsınızda ekibinize teşekkür ediyorum. Gurur verici işlere imza atıyorsunuz. Enerji arzı ve güvenliği açısından çok önemli işler yapıyorsunuz. Türkiye'nin enerjide tam bağımsız emin adımlarla o yola girmesinde güzel işler yapıyorsunuz.

Evet, biz de Gabar'daydık 19 Mayıs'ta, o anlamlı günde bizde Gabar'daydık arkadaşlarıyla birlikte; göğsümüz kabardı, Gabar'da hakikaten göğsümüz kabardı.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) - Gabar'da kabardık.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Ben emeği geçen tüm arkadaşlara bir kez daha teşekkür ediyorum. Bizzat orada çıkan petrole dokunduk, sayın vekillerimiz de vardı, Sayın Yavuzılmaz da vardı, Deniz Bey de orada çıkan petrolü gördü. Bu anlamda ben emeği geçen tüm arkadaşlara teşekkür ediyorum.

Şırnak yeni bir petrol üretim üssü olmuş. İstihdam açısından, bölgenin ekonomiye katkısı açısından orada günde çıkan 81 bin varil petrol çok önemli bir değer. Tabii, her geçen gün artarak devam ediyor. Enerjide ülkemizin kendi kendine yeten bir ülke olması adına hele önümüzdeki dönemde, bu dönemde enerjinin ne kadar kıymetli olduğunu ve değerini biliyoruz. Yaptığınız işler çok kıymetli ve değerli. Bir kez daha bugüne kadar emeği geçen herkese ben teşekkür ediyorum.

Tabii, keşifler önemli, hem Karadeniz'de hem de Gabar'da, o bölgedeki keşifler önemli ama bir de 4 tane geminin alınması iradesi de çok önemli ve çok kıymetli. O iradede kararlılık gerekiyordu, cesaret gerekiyordu. Başından itibaren o kararı veren, iradede bulunan herkese ben teşekkür ediyorum.

DENİZ YAVUZILMAZ (Zonguldak) - Ve vatandaşlarımıza da vergilerini ödedikleri için, o paralarla o gemiler alınamadığı için onlara da şükranlarımızı sunuyoruz.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığının 2021 ve 2022 yıllarına ait Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Tüm katılımcılara ben teşekkür ediyorum, çalışmalarınızda kolaylıklar diliyorum, başarılar diliyorum; tekrar teşekkür ediyorum.

Bir sonraki toplantımıza geçiyoruz.

2.- Turkish Petroleum Offshore Technology Center Anonim Şirketinin (TP-OTC) 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Turkish Petroleum Offshore Technology Center Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yılı bilanço ve iş hesaplarının görüşmeleriyle devam edeceğiz.

Sayın Genel Müdürümüzden başlamak üzere toplantımıza katılan kurum ve Sayıştay temsilcilerimizi davet ediyorum.

Evet, sunum için buyurun Sayın Genel Müdürüm.

TURKISH PETROLEUM OFFSHORE TECHNOLOGY CENTER ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ CEM ERDEM - Turkish Petroleum Offshore Technology Center Genel Müdürü ve Yönetim Kurulu üyesiyim.

Öncelikle...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sunuma başlayabilirsiniz Sayın Genel Müdürüm, sunum için söz verdim.

Buyurun.

TURKISH PETROLEUM OFFSHORE TECHNOLOGY CENTER ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ CEM ERDEM - Sayın Genel Müdürümüzün söylediği gibi, ilk başta ortak sunum hazırlanmıştı, bizim ayrı bir sunumumuz yok. Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığımızın yapmış olduğu sunum bizim için de geçerli.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Peki.

TURKISH PETROLEUM OFFSHORE TECHNOLOGY CENTER ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ CEM ERDEM - Ben genel bir değerlendirme, bilgilendirme yapabilirim eğer isterseniz.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sunum yapıldıysa hemen geçelim önerilere.

TURKISH PETROLEUM OFFSHORE TECHNOLOGY CENTER ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ CEM ERDEM - Tamam.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ederim.

Önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2021 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda 1 öneri bulunmaktadır, 2022 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda bulgu ve öneri bulunmamaktadır.

Şimdi, 2021 yılı önerilerinin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2021 yılına ait 1 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 1:

Diğer bulgu ve önerilerin yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Yanıt için buyurun Sayın Genel Müdürüm.

TURKISH PETROLEUM OFFSHORE TECHNOLOGY CENTER ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ CEM ERDEM - Diğer bulgu ve önerilerin gereği yerine getirilmiştir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesi talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Böylelikle önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi, geneli üzerinde görüşmelere geçiyoruz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemize ben söz vereceğim.

Geneli üzerinde söz almak isteyen Sayın Yavuzılmaz, buyurun.

DENİZ YAVUZILMAZ (Zonguldak) - Uzun değil, biraz önce ifade etmiştim; Doğu Akdeniz'de en son ne zaman bir sismik veya sondaj gemisi Türkiye'ye ait bir çalışma yapmıştır ve ne zaman yeniden çalışma yapılması planlanmaktadır ve bu

arada geçen sürede hangi ülkeler ve hangi şirketler Doğu Akdeniz'in hangi parsellerinde hangi çalışmaları yapmıştır? Bunu sizden -yazılı olarak da olabilir- talep ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Peki, teşekkür ediyorum.

Evet, böylece geneli üzerindeki görüşmeleri tamamladık.

Sayın Vekilimiz tarafından yapılan değerlendirme ve sorularla ilgili olarak vereceğiniz yanıt varsa buyurun Sayın Genel Müdürümüz sözü size veriyorum.

TURKISH PETROLEUM OFFSHORE TECHNOLOGY CENTER ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ CEM ERDEM - Sayın Vekilimize yazılı olarak cevabı iletiriz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) - Yalnız Başkanım, yanıtta tarih istiyorum yani "Efendim, şöyle çalışmalar yapılmıştır, yapılacaktır." falan gibi genel geçer...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Peki, Sayın Genel Müdürüm, çok detaylı bir şekilde...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) - Son çalışmayı şu tarihte yaptık, şu parselde yaptık...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Zaten söylüyoruz Sayın Yavuzyılmaz, detaylı dedikten sonra artık Sayın Genel Müdürümüz daha detaylı bir şekilde yazılı olarak size verecektir veya Komisyonumuza verecektir.

Şimdi Turkish Petroleum Offshore Technology Center Anonim Şirketi 2021 ve 2022 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

Önce 2021 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Türkish Petroleum Offshore Technology Center AŞ'nin 2021 yılı bilançosu ve 45.371.156,96 Türk lirası dönem net kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2021 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Şimdi 2022 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Türkish Petroleum Offshore Technology Center AŞ'nin 2022 yılı bilançosu ve 1.557.697.069 Türk lirası dönem net kârı ile kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2022 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Türkish Petroleum Offshore Technology Center Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Tüm katılımcılara teşekkür ederim.

Ben de çalışmalarınızda başarılar diliyorum, kolaylıklar diliyorum arkadaşlar.

3.- Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketinin (BOTAŞ) 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Değerli Komisyon üyeleri, toplantımıza Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yılı bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Sayın Genel Müdürümüzden başlamak üzere, toplantımıza katılan kurum ve Sayıştay temsilcilerimizin kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını rica ediyorum.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Genel Müdürüm, buyurun, söz sizde sunum için.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ ABDULVAHİT FİDAN - Sağ olun Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, sayın vekillerim, kamunun değerli temsilcileri; kuruluşumuzun 2021 ve 2022 yıllarına ait hesap ve işlemlerinin denetleneceği bu toplantı vesilesiyle şahsım ve kuruluşum adına saygılarımı sunuyor, kuruluşumuzun faaliyetleri, yatırımları ve uluslararası projeleriyle ilgili bilgileri saygılarımla arz etmek istiyorum.

Kuruluşumuz boru hatlarıyla petrol taşımacılığı, doğal gaz ithalat, iletim, depolama, toptan satış ve ihracat faaliyetlerini gerçekleştirmekte, söz konusu faaliyetlerimizi ise 5 temel hedef çerçevesinde sürdürmekteyiz. İletim altyapısını geliştirerek sistem güvenliğini sağlamak, doğal gaz arz güvenliğini sağlamak, bölgesel ve küresel iş birlikleriyle ülkemizin doğal gaz ticaret merkezi olma hedefine katkıda bulunmak, inovasyona ve teknolojik gelişime öncelik vermek, kurumsal yapının etkinliğini arttırmak temel hedef çerçevesinde faaliyetlerimizi sürdürmekteyiz. Bu bağlamda, doğal gaz kullanımının yurt çapında yaygınlaştırılması, arz güvenliğinin artırılması, iletim altyapısının geliştirilmesi ve depolama tesisleri kurulması, geliştirilen uluslararası boru hattı projelerinin tamamlanması suretiyle ülkemizin Orta Asya, Hazar ve Orta Doğu bölgelerindeki zengin hidrokarbon rezervlerine sahip ülkeler ile Avrupa'nın ana tüketim merkezleri arasında yer alan bir enerji merkezi olmasının sağlanması yönündeki çalışmalarımızı yoğun bir şekilde sürdürmekteyiz.

Sayın Başkanım, petrol taşımacılığı alanında da kurulduğu günden bu yana faaliyet gösteren kuruluşumuz Irak-Türkiye Ham Petrol Boru Hattı, Ceyhan-Kırıkkale Ham Petrol Boru Hattı, Batman-Dörtöl ve Dörtöl-Ceyhan Ham Petrol Boru Hatlarının Ceyhan ve Dörtöl'daki birimleri vasıtasıyla işletmemizi yapmaktayız. Bu çerçevede, 1977 yılında faaliyete giren Irak-Türkiye Ham Petrol Boru Hattı'nın yaklaşık 553 milyon varillik kapasitesi ve 1967 yılında uzunluğu yaklaşık 518 kilometre olan, kapasitesi 31,5 milyon varillik olan Batman-Dörtöl Petrol Boru Hattı Ceyhan'a gelen petrolün rafineriye, Kırıkkale'ye iletilmesiyle ilgili yaklaşık 444 kilometrelik Kırıkkale-Ceyhan Boru Hattı'mız ve bunlarla beraber 2022 yılında stratejik olarak inşa ettiğimiz, uzunluğu 37 kilometre olan, kapasitesi 63 milyon varil olan Ceyhan-Dörtöl Petrol Boru Hattı'mızla mevcut faaliyetlerimizi sürdürmekteyiz. Bugüne kadar 1967'den günümüze 14,5 milyar varillik bir petrolü taşıdık. Günümüzde de Bakü-Tiflis-Ceyhan Petrol Boru Hattı'yla birlikte yaklaşık 3.500 kilometrelik petrol boru hattına sahibiz. Sadece 2025 Ocak dâhil Mayıs ayı sonuna kadar Irak-Türkiye Ham Petrol Boru Hattı'ndan 11,1 milyon varillik bir petrol taşıdık. Ceyhan-Kırıkkale'den 12,9, Batman-Dörtöl'dan 8,9 milyon varil ve Bakü-Tiflis-Ceyhan'dan da 88,5 milyon varil olmak üzere totalde mayıs ayı sonuna kadar 129,4 milyon varillik petrol hattını taşımış bulunmaktayız.

Bununla beraber Sayın Başkanım, Dörtöl Terminalimiz dünyada ham petrol ve doğal gaz yükleme boşaltma operasyonlarının birlikte yapıldığı tek terminal özelliğini taşımaktadır. Toplam olarak tüm BOTAŞ'ın nezdinde 450 kişilik denizcilik ekibimizle beraber tüm terminallerimizde yılda 800 gemiye hizmet vermekteyiz. Ülkemizdeki ham petrolün yüzde 65'i terminallerimizde elleçlenmektedir. BOTAŞ'ın denizcilik faaliyetlerine başladığı günden bu yana yaklaşık 23.500 gemiye hizmet vermiş bulunmaktayız. Ayrıca, yaklaşık 47 bin yavaşma ve kalkış operasyonunu da gerçekleştirmiş bulunmaktayız.

Söz konusu faaliyetlerimizle birlikte acil müdahale faaliyetlerimizi de yürütmekteyiz. Kuruluşumuz deniz çevresinin petrol ve diğer zararlı kirlenmesinde, zararlı maddelerle kirlenmesinde acil durumlarda müdahale yetkisine sahip tek kamu kuruluşudur. Marmara Denizi, İskenderun Körfezi başta olmak üzere tüm denizlerimizde hizmet vermekteyiz. Ayrıca petrol ve diğer zararlı maddelerden kaynaklı deniz kirliliğiyle mücadele çalışmalarımızı da yürütmekteyiz. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Genel Müdürüm, baktım, sunumunuz 41 slayttan oluşuyor.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ ABDULVAHİT FİDAN - Çabuk olacağım Sayın Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Tabii, yalnız dijital ortamda da Komisyon üyelerimize iletebilirsiniz.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ ABDULVAHİT FİDAN - Tamam efendim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Hızlı bir şekilde sunumunuzu alalım lütfen.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ ABDULVAHİT FİDAN - Tamam Sayın Başkanım.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) - Başkanım, bu acil müdahale faaliyeti önemliydi, şunun için: Karadaki acil müdahale faaliyetinde daha önce merhum Muhsin Yazıcıoğlu'nun helikopteri düştüğünde BOTAŞ'ın arama kurtarma ekipleri de bu arama faaliyetlerine katıldı diye biliyorum. Bu konuyla ilgili...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sunuma devam edelim, daha sonra...

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ ABDULVAHİT FİDAN - Notumu aldım, cevaplayacağım Sayın Başkanım.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) - Önemli, boru hattının geçtiği yerler daha çok dağlık olan, insan olmayan vesair yerler olduğu için, onlar korunurken aynı zamanda böyle...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Buyurun, devam edin Sayın Genel Müdür.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ ABDULVAHİT FİDAN - Devam ediyorum Sayın Başkanım.

Bununla beraber, tabii, petrol faaliyetlerimizin yanında doğal gaz faaliyetlerimiz de yoğun bir şekilde devam etmektedir. 20.243 kilometrelik çeşitli çap ve inçlerde doğal gaz boru hatlarına sahibiz. Söz konusu boru hatlarımızla birlikte 495 milyon metreküplük bir giriş kapasitesine sahibiz. Bugüne kadar bu giriş kapasitesiyle 155 milyon metreküp depolamalardan oluşan giriş kapasitelerimiz, 161 milyon LNG -sıvılaştırılmış doğal gazın gazlaştırılması- neticesinde oluşan giriş kapasitemiz ve yaklaşık 179 milyon metreküp de boru gazıyla olmak üzere toplamda 495 milyon metreküplük bir giriş kapasitesine sahibiz.

Doğal gazın yaygınlaştırılması kapsamında ise 2021'de 644 olan yerleşim yerlerine doğal gaz iletilmesiyle ilgili sayımızı an itibarıyla mevcutta 919 yerleşim yerleri sayısına çıkarmış bulunmaktayız. Bununla beraber inşallah 2028 yılında da 1.098 yerleşim yerine doğal gazı iletmış olacağız. Bu çerçevede de sadece bilgi olarak arz etmek isterim ki bu 20.243 kilometrelik doğal gaz boru hattımızın 2'si şu an hâlihazırda yapım hâlinde, 9'u faaliyette toplam 11 tane kompresör istasyonumuz, 2 BOTAŞ'ın sahip olduğu FSRU, 1 tane sabit terminal, 1 hizmet aldığımız sabit terminal, 1 FSRU olmak üzere tesislerimizle beraber, doğal gaz tesislerimizle beraber, depolama tesislerimizle beraber söz konusu hizmetimizi vermekteyiz.

Kuruluşumuz doğal gazın talebinin düşük olduğu dönemlerde depolanıp tüketiminin yüksek olduğu dönemlerde iletim sistemine sevk edilmek suretiyle günlük ve mevsimsel arz dengesinin, talep dengesinin sağlanması hususunda gaz arzındaki aksamalara karşı bir rezerv olmasıyla ilgili olarak depolama çalışmalarımızı yapmaktayız. Öncelikle ifade etmek isterim ki 2017 yılında 350 milyon metreküp olan Tuz Gölü Doğal Gaz Depolama Projesi an itibarıyla 1,2 milyar metreküp depolama kapasitesine ve 80 milyon metreküp "send out" kapasitesine sahiptir. Bu sene içerisinde inşallah 500 milyon metreküp daha devreye alacağız -1,7- ve 2026 yılında 1,8 bcm olmak üzere inşallah 2028 yılında söz konusu kapasitemizi 5,4 bcm'e, 2032 yılında da -şu an faaliyetlerimiz devam etmektedir- Tuz Gölü'nde yaklaşık 8,5 bcm'lik bir depolama kapasitesine ve 80 milyonluk bir "send out" kapasitesine ulaşmış olarak arz güvenliğiyle ilgili çok önemli bir yatırımı tamamlamış olacağız inşallah.

Bununla beraber mevcut durumda 4,6 milyar metreküplük bir depolama kapasitesine sahip olan Silivri Doğal Gaz Depolama Projesi'nde de -75 milyon metreküplük çok önemli bir depolama tesisidir- "send out" kapasitesine sahibiz. İnşallah, bunun da genişlemesiyle ilgili şu an mühendislik çalışmalarımız devam etmektedir, hedefimiz 2028 yılında 6,1 bcm'e ulaşmak ve inşallah 2028 yılında depolama kapasitelerimizi -Türkiye'nin, ülkemizin- yaklaşık 12 milyar metreküpe ulaştırmış olacağız.

Depolamayla ilgili gene aynı görevi gören fakat sıvılaştırılmış gazı sisteme ileten en önemli tesislerimizden Marmara Ereğlisi LNG Terminali de 1994'te devreye alındığında 18 milyon metreküplük "send out"a sahip olmakta, mevcutta da 37 milyon metreküp ve 255 bin sıvı LNG olmak üzere 3 tane depoya sahiptir. İnşallah, tüm süreçleri bitirdik, 4'üncü tankla ilgili -önemlidir- yapım projesine de başladık. Yaklaşık 160 bin metreküplük ilave bir depolama Marmara Ereğlisi'nde, LNG terminalinde depolama çalışmalarımıza da devam etmekteyiz.

En önemli tesislerimiz -sunumun başında da arz etmiştim- FSRU tesislerimizdir; Dörtöl FSRU, Saros FSRU BOTAŞ'ın sahip olduğu FSRU tesisleridir. 2018'de devreye aldığımız Dörtöl FSRU 28 milyon metreküplük depolama "send out" kapasitesine sahiptir. Bugüne kadar 11 milyar metreküplük bir gazlaştırma yapılarak arz güvenliğimize çok önemli bir katkı sağlamıştır. Aynı çerçevede, Saros FSRU'yu da Aralık 2022'de aldık. En önemli özelliği, boğaza girişinde herhangi bir sıkıntı vesaire olduğunda, boğaza girmeden yeri stratejik olarak belirlenmiştir. Dolayısıyla bugüne kadar da 3,3 milyar metreküplük bir gazlaştırma miktarı yaptık. Bu da 28 milyon metreküptür. İnşallah, tüm enerji arzımızı kısıntısız, kesintisiz bir şekilde yapmak için, bununla beraber, FSRU'yla beraber, Dörtöl FSRU'da genişleme çalışmalarımızı yapmakta olduğumuzu, mühendisliğini yapmakta olduğumuzu bildirmek isterim.

Sayın Başkanım, bu arada, ülkemizin yerli ve millî gazını, Karadeniz gazını Kasım 2022 tarihi itibarıyla biz boru hattımızı tamamlayıp şu an mevcutta yaklaşık 10 mcm olarak sisteme almaktayız. Yaklaşık 48 inç çapında, 211 kilometre uzunluğunda bir

boru hattının geri kalan kısımlarının yapımı devam etmektedir. Bu çerçevede, inşallah, 2025 yılı sonu itibarıyla tüm hattımızı vesaire bitirerek 40 milyon metreküplük bir "send out" kapasitesine de ulaşmış olacağız.

Bu çerçevede, özellikle şunu ifade etmek isterim ki jeopolitik açıdan stratejik bir konuma sahip olan ülkemizin enerji ticaret merkezi olması doğrultusunda çeşitli uluslararası projeler üzerinde de çalışmalarımız devam etmektedir. Öncelikle, 2018 yılında Türkiye tarafı, Kasım 2019'da da Avrupa tarafının işletmeye alınan, TANAP'ın, yaklaşık 6 milyar metreküptür Türkiye'yle ilgili kapasitesi. Bugüne kadar da 33 milyar metreküplük bir gazı buradan iletilerek sistemimize almış bulunmaktayız.

Aynı çerçevede, TürkAkım'ıyla ilgili 2 tane yaklaşık 900 kilometrelik Karadeniz gazından... Karadeniz'in altından gelen 32 inç çapındaki hattın kapasitesi yaklaşık 31,5 milyar metreküptür. 2 hattın her biri 15,75 milyar metreküpten oluşuyor. 15,75 milyar metreküpün biri Avrupa kısmı, biri Türkiye'dir. Bugüne kadar, 2025 Mayıs sonu itibarıyla yaklaşık 48,5 milyar metreküp de TürkAkım'ından ülkemize, iletim sistemimize giriş yapmaktadır.

Arz güvenliği kapsamında kaynak çeşitliliğine önem veren kuruluşumuzun yaptığı yoğun çalışmalar neticesinde Türkmen gazının da Türkiye'ye taşınmasına başlanmıştır. Malumunuz, Mart 2025 tarihi itibarıyla da Türkmenistan'dan doğal gazı sistemimize almış bulunmaktayız. Bu arada, yaklaşık 161 milyon metreküplük gazlaştırma kapasitesine sahip ülkemizde de LNG'lerle ilgili olarak olarak dünyanın 34 farklı ülkesiyle ticaret yapmaktayız ve bu 34 farklı ülkesinden de LNG'ler almaktayız. Ayıyeten şunu da ifade etmek isterim ki Türkiye ve Azerbaycan arasında yapılan anlaşma neticesinde Nahçıvan Özerk Cumhuriyeti'ne doğal gaz arzı sağlamak üzere inşa edilen yaklaşık 80 kilometrelik Iğdır-Nahçıvan Doğal Gaz Boru Hattı'mız da tamamlanarak Mart 2025 tarihinde açılışı yapıp sisteme başlamıştır. Bugüne kadar, 2025 yılında, 2024 yılında toplam 51,9 milyar metreküplük bir doğal gaz ithalat miktarı gerçekleştirdik ve Türkiye bazında da Türkiye genelinde de 2024 yılında da yaklaşık 53,4 milyar metreküplük bir tüketim yaptık. 2025 yılında yapmış olduğumuz projeksiyonlar -ki devamlı güncellenmektedir- yaklaşık 58,2 milyar metreküplük bir tüketimin olacağını öngörmekteyiz ve kısıntısız, kesintisiz bir enerji arz akışının, gaz akışının sağlanması için gerekli her türlü tedbirlerimizi almış bulunmaktayız, gerekli çalışmalarımızı da yapmakta olduğumuzu bilgilendirmek isterim.

Sayın Başkanım, faaliyetlerimizi gerçekleştirirken tabii ki çevre ve verimlilik konusundaki duyarlılığımız da üst düzeydedir. Kuruluşumuz, sürdürülebilirlik vizyonu ile sektörde öncü olmak istemektedir. Bu yönde çalışmalar yapmaktayız. Bu çerçevede de bugüne kadar uluslararası kuruluşlar tarafından 2019 yılından bugüne gerek çevre gerek sürdürülebilirlik gerek enerji verimliliği ve iş sağlığı ve güvenliği faaliyetleri kapsamında da toplam 35 ödül kazandığımızı ve iş sağlığı ve güvenliği alanında da 5 uluslararası ödül alan kuruluşumuzun en güvenli kuruluş olmaya yönelik yaptığı çalışmalarla enerji sektöründe örnek olmak istiyoruz. Bu yönde de çalışmalarımız devam etmektedir.

Aynı zamanda yerleşmeye çok büyük önem vermekteyiz; gerek Millî Scada gerek iş yönetim sisteminin yerileştirmesi KOVAN Projesiyle, akıllı ölçü kutuları, güvenli ölçüm cihazları ve Exproof motorlarımız sadece örnek olarak vereceğim örneklerden birkaçıdır. Bu noktada bir hedefimiz vardı; tükettiğimiz enerjinin hepsini yenilenebilir enerjiden üretmek hedefimiz doğrultusunda da yapmış olduğumuz çalışmalarda -yaklaşık yıllık 250 milyon kilovatsaatlik bir enerji tüketimi yapıyoruz- 2025 yılında, bugün itibarıyla RES'lerimiz, GES'lerimiz, atık baca gazı -ki devreye alacağız inşallah ekim ayında- sisteme aldığımız kojenerasyon sistemimizle yaklaşık yüzde 50 olarak tükettiğimiz enerjiyi yenilenebilir enerjiden üretmekteyiz. İnşallah, 2027 yılında da yüzde 100'ünü yapmayı planlıyoruz. BOTAŞ olarak tüm bu çalışmalarımızı mayıs ayı sonu itibarıyla 2.711 personelimize - teknik ve idari olmak üzere- hakikaten büyük bir emek, büyük bir gayret, büyük bir hevesle çalışan personellerimizle, çalışma arkadaşlarımızla beraber bir ekip olarak yapmaktayız.

Bu arada Sayın Başkanım, sadece yatırım büyüklükleriyle ilgili bir bilgi arz etmek isterim. 2025 itibarıyla 45,8 milyarlık bir yatırım bütçemiz var. Başlıca projelerimizden de hâlihazırda devam eden Tuz Gölü Depolama Projesi, ilçelere gaz ulaştırılması, devam eden Batı Karadeniz'in geri kalan kısmı için doğal gaz boru projesi, şu an yapım çalışmalarına başladığımız Kompresör İstasyonları Projesi, "expention"larını yaptığımız gerek Tuz Gölü gerek Kuzey Marmara gerek Marmaraeğlisi 4'üncü Tank Projesi gerek de tank çiftliğiyle ilgili Ceyhan'da yapmış olduğumuz çalışmalarımız devam etmektedir.

Sayın Başkanım, ben müsaadenizle bağlı şirketlerimizle ilgili sunumumuza geçiyorum. İlk olarak BOTAŞ International Anonim Şirketi (BIL)'le ilgili 3 Temmuz 1996 tarihinde Bakanlar Kurulu kararıyla kurulan şirketimiz 25 Ekim 2002 tarihinde BIL'e BTC Ham Petrol Boru Hattı'nın kırk yıllığına işletmecisi şirket hakkını veren sözleşmeyle beraber faaliyetlerine başlamıştır. 3 Haziran 2006 tarihi itibarıyla da Haydar Aliyev Deniz Terminali'nden tanker yükleme faaliyeti başlamıştır. İşletmecisi anlaşmasına göre atanmış işletmecisi olan BIL 479 personeliyle yüzde 99 üzeri operasyonel verimlilikle aynı çerçevede bir ekip ruhuyla söz konusu çalışmalarına devam etmektedir. BTC'yle ilgili arz etmiştim ama yaklaşık 1.076 kilometre ve 6 istasyondan oluşmakta. Türkiye kısmı 1.076, Gürcistan 260, Azerbaycan'da 440 kilometrelik bir hatla ham petrol depolama ve yükleme terminaline gelmektedir. Bugüne kadar 2025 Mayıs sonu itibarıyla, 4,54 milyar varil taşınmış ve Mayıs sonu itibarıyla da yaklaşık 5.984 tanker yükleme yapılmıştır.

Gene, önemli bir şirketimiz Turkish Petroleum International Anonim Şirketi de uluslararası piyasada petrol ve doğal gaz alanında faaliyet göstermek üzere 1988 yılında Bakanlar Kurulu kararıyla kurulmuştur. Cumhurbaşkanlığımızın kararı uyarınca 2021 yılında anonim şirket olarak Ticaret Sicili Gazetesi'nde tescil olunmuştur. Yaklaşık otuz yedi yıldır enerji sektöründe faaliyet gösteren şirketimiz 3.974 personeliyle bir ekip ruhuyla çalışmasını sürdürmektedir. Sondaj, kuyu tamamlama, sondaj-maden işlerini yapmaktadır. Aynı zamanda, yerli ve millî olarak -tüm şirketlerimizde yerli ve milliliğe çok önem vermekteyiz- ilk sondaj kulemiz Koca Yusuf Ocak 2022'de faaliyete geçmiş, 2025'te de Seyit Onbaşı ve Naim Süleymanoğlu isimli 2 ilave sondaj kulemiz daha sahada hizmete başlamıştır. Bununla beraber, şirketimiz gerek kara sismik -2 boyutlu, 3 boyutlu- deniz sismik, petrol ve gaz ticareti de yapmaktadır.

Turkish Energy Anonim Şirketimiz de 2021 yılında anonim şirket olarak Ticaret Sicili Gazetesi'nde tescil olunmuştur. Özellikle Orta Doğu'da olmak üzere yurt dışında arama, geliştirme ve üretim dâhil olmak üzere büyüme fırsatlarını aktif olarak takip etmektedir.

Ben, çok teşekkür ediyorum. Saygılar sunuyorum Sayın Başkanım.

**BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ederim Sayın Genel Müdürüm.**

Şimdi önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2021 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda bir öneri bulunmaktadır.

2022 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda bulgu ve öneri bulunmamaktadır.

Şimdi 2021 yılı önerilerinin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2021 yılına ait 1 no.lu genel önerisini okutuyorum:

**SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 1:**

2021 Yılı Sayıştay Denetim Raporu'nda yer alan diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi.

**BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ -** Sayın Genel Müdürüm, yanıt için buyurun.

**BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ ABDULVAHİT FİDAN -** Diğer bulgu ve öneriler yerine getirilecektir.

**BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ -** Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Böylelikle önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi geneli üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemize ben söz vereceğim.

Buyurun Sayın Tahtasız.

**MEHMET TAHTASIZ (Çorum) -** Sayın Başkan, öncelikle, BOTAŞ KİT Üst Komisyon toplantısında 2021 yılı bulguları var. Öneri 7.2.3.1'i hızlı geçtiniz.

**BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ -** Biz hızlı geçmedik, sorduk, söz almak istemeyen üyemiz olmadığı için geçtik.

Sayın Tahtasız yani...

**MEHMET TAHTASIZ (Çorum) -** Tamam Başkanım, ben oradan başlayacağım.

Teşekkür ederim.

**BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ -** Peki, nereden başlarsanız başlayın.

Buyurun.

**MEHMET TAHTASIZ (Çorum) -** 2021 öneri 7.2.3.1; öneride kapsam dışı personelin niteliklerinden, atanmalarından, haklarından ve yükümlülüklerinden, aylık ödeneklerden bahsediliyor. Bu noktada, 2023 yılı raporunda Sayıştay şu konuya dikkat çekiyor: "2023 yılı için 343 müdür ve üzeri ünvanlarda bulunan kapsam dışı personele iş yerinde bulunma zorunluluğu bulunmadan tutulan nöbetler için saatlik çıplak ücretlerinin yüzde 50'si oranında nöbet tazminatı ödenmektedir. 7551 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı'na göre BOTAŞ ve TPAO'da genel müdürler için 79.584 TL'den, diğer personel için 68.478 TL'den yüksek olamaz." deniliyor. "Yapılan incelemelerde müdür ve üzeri ünvanlarda bulunan kapsam dışı personele ünvanın çıplak ücretine ve tutulan puantaja göre değişiklik gösteren tutarlarda nöbet tazminatı ödendiği ancak ödenen bu tazminatın Cumhurbaşkanlığı Kararı'na göre belirlenen limit hesaplamalarına dâhil edilmediği anlaşılmıştır." diye vurgulanıyor. Bu noktada, bazı sorularımız olacak. 2023 ve 2024 yıllarında bahse konu şekilde hangi ünvanlarda, kaç kişiye tuttukları nöbetler için ne kadar ödeme yapılmıştır? Yine, 2023 yılı rakamlarına göre BOTAŞ Genel Müdürüne 79.584 TL'den yüksek ödeme yapılamayacağı söyleniyor. Bu anlamda, 2023 yılında BOTAŞ Genel Müdürünün aldığı maaş ne kadardı? Yine, aynı şekilde, BOTAŞ Genel Müdürü 2024 yılında ne kadar maaş almıştır, 2025 yılı maaşı da ne kadar olmuştur? BOTAŞ Yönetim Kurulu üyelerine 2025 yılı için ödenen maaş ve diğer ek haklar nelerdir? Bunları öğrenmek istiyoruz.

Sayın Başkan, Sayıştayın kıymetli denetçileri, Sayın Genel Müdür, BOTAŞ Yönetim Kurulu ve değerli hazırun; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

1974 yılında Irak petrolünün İskenderun'a taşınma faaliyetlerini sürdürmek amacıyla görevlendirilen BOTAŞ, 1986 yılından bu yana doğal gaz konusunda önemli işler yapıyor. Bugün, Türkiye'nin 81 iline ve 915 yerleşim yerine doğal gaz ulaştıran, halkımızı temiz enerjiyle tanıştıran BOTAŞ'ın geçmiş ve şimdiki dönem yönetimine teşekkür ediyoruz. Türkiye'de köyler dâhil tüm yerleşim birimlerinin doğal gaza kavuşmasını biz de gönülden arzu ediyoruz; inşallah en kısa zamanda bu temennimiz kabul olur.

Doğal gaz konutlar için hem ısınmada hem de mutfakta oldukça büyük rahatlık getirmekte, yine, sanayi üretiminde ciddi faydaları ve katkıları var. Doğal gazın hayatımıza getirdiği faydalar elbette çok önemli ancak asıl olan bir konu var ki doğal gaz için halkımızın ödediği ücretler. Ekonomik sıkıntılardan dolayı emeklimiz, işçimiz, esnafımız aylık 4 bin-5 bin lirayı bulan faturalarını ödeyemediği için doğal gazını açamıyor, maalesef doğal gazlar birçok ilimizde -Çorum'da da olduğu gibi- kesintiye uğruyor, insanlar battaniyeyle ısınmak zorunda kalıyor. Ülkemizdeki birçok ürün ve hizmette olduğu gibi doğal gazın fiyatının da ortalamanın üzerinde olduğunu düşünüyoruz. Doğal gaz bizim için seçim malzemesi yapılmayacak kadar kıymetli. Oysa 2023 genel seçimlerinde bir yıl boyunca "Her eve 25 metreküp doğal gaz bedava." diye halkımıza seçim rüşveti verildi. Keşke halkımıza bedava doğal gaz verileceğine halkımızın alım gücüne göre adımlar atılsaydı ve doğal gaz fiyatları geriye çekilseydi de insanlarımız kış aylarını üşümeden geçirseydi.

25 metreküp ücretsiz doğal gazdan söz açılmışken bu konuda bazı sorularımız olacak. Önce bir yıl denilen sonra iki yıla çıkan ve her mayıs ayında biten 25 metreküp ücretsiz doğal gaz vaadi konusunda iki yıl boyunca toplam kaç aboneye ne kadar doğal gaz ücretsiz verilmiş oldu? Ücretsiz doğal gazın toplam maliyeti ne kadar oldu? Bu doğal gazların parası hazine tarafından kuruma ödendi mi? Sayın Genel Müdür, doğal gaz için 25 metreküp bedava sözü verildi ancak o zamana dek doğal gaza da ciddi zamlar yapıldı. 2019'da konutlar için yüzde 41,14; 2021 yılında konutlar için yüzde 47,15; 2022'de doğal gazın fiyatı bir yılda yüzde 119,37'lik artışla 2 katından fazla pahalandı. 2023'e, seçim dönemine gelince doğal gaza zam yapılmamış; aksine, 25 metreküp ücretsiz doğal gaz müjdesi verilmişti. Genel ve yerel seçimler bittikten sonra yeniden düğmeye basıldı, 2024 yılı Ağustos ayında konutlar için kullanılan doğal gaza yüzde 38... Dolayısıyla 2019 Ocaktan bu yana BOTAŞ konut satış tarifesi yüzde 470 oranında artarak neredeyse 6 kat arttı yani vatandaşa verilen ücretsiz doğal gazın katbekat fazlası geri alındı. Benim burada asıl merak ettiğim konu; bu doğal gazın uluslararası bir fiyatı var, piyasası var fakat bizim ülkemizde doğal gaz fiyatları seçime göre ayarlanıyor ve Hükümet BOTAŞ'a seçim döneminde zam yaptırmıyor, zararı hazineden karşılıyor, dolayısıyla ülkemizde doğal gaz

âdeta bir seçim rüşveti gibi kullanılıyor. İktidarın talimatlarından bağımsız hareket etmesi gerekirken bunu beceremeyen BOTAŞ yönetimi de dünyada savaş çıkarsa dahi "Zam yap." deyince yapıyor, "Yapma." deyince maalesef yapmıyor. Doğal gaz fiyatları diğer ülkelerde hükümete veya seçime göre mi belirleniyor, bunu merak ediyoruz.

Bir de doğal gaz devlet desteği meselesi var. Doğal gaz verilen devlet desteği için son dönemde dağıtım şirketlerinden vatandaşlarımıza mesaj geliyor ancak vatandaşların hiçbirisi bu desteği inandırıcı bulmuyor; aksine, doğal gaz faturaları önce şişiriliyor, sonra faturada indirim yapılmış gibi gösteriliyor. Kullanım miktarını ve birim fiyatını çarptığınızda zaten kullandığınız kadar size fatura edildiğini anlıyorsunuz. Devlet desteği olduğuna inanmıyor insanlarımız, "SMS olarak gönderilen faturalar Hükümetin oy devşirmek için kullandığı yöntemlerden biri hâline geldi." diyorlar. Peki, devletin "Destek oldum." dediği o fazla tutar nerede? O tutarsa nasıl ulaşılmış, nasıl ulaşılmış da indirim yapılmış? Yani ortada bir destek yok; destek varmış gibi algı var, rakamlarla oynama var, çaresizlik var, tükenmişlik var. Siz bize bu desteğin nasıl olduğunu ayrıntılı olarak açıklarsanız... Bugün normal şartlarda 1 metreküp doğal gazın fiyatı ne kadar, devlet bunun ne kadarını ödüyor?

**BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ** - Sayın Tahtasız, daha öncelerde de hep uyardık, temiz bir dil kullanalım. Şimdi, BOTAŞ önemli bir kurum, hakikaten yaptığı işlerle kıymetli ve değerli, çok özel işler yapıyor, gurur duyduğumuz; Türkiye Petrolleri de aynı şekilde. Eleştirelim ama eleştirirken de temiz bir dil kullanalım; lütfen, rica ediyorum.

**MEHMET TAHTASIZ (Çorum)** - Başkanım, vatandaşın kandırıldığını vatandaş kendisi söylüyor. Biz de diyoruz ki: BOTAŞ yetkilileri bu indirim bindirim işinin nasıl olduğunu bir açıklasın, biz de memleketteki vatandaşa bunun böyle olduğunu bildirelim.

Bakın, Başkanım, yine, faturalardan örnek alacak olursak özellikle seçim yılı olan 2023 ve 2024 yıllarında alım maliyetlerimizin yüzde kaç oranında ucuz sattınız doğal gazı yani bu yıllarda 1 metreküp doğal gazı ne kadara mal ettiniz ve ne kadara sattınız? Son beş yılda sizin alım maliyetiniz yüzde kaç arttı, buna karşın doğal gaz fiyatlarına yüzde kaç zam yaptınız? Satış fiyatlarının alım maliyetinden aşağı olması nedeniyle son beş yılda oluşan toplam zarar ne kadardır? Bu zararlarınızın ne kadarı hazine tarafından karşılandı? Son beş yılda doğal gaz fiyatlarına yıl bazında yüzde kaç zam yapıldı? Hangi yıl, hangi ay doğal gazı yüzde kaç zam yapıldı? Vatandaşımız doğal gazı gelen zamlardan ciddi şekilde şikâyetçi. 2025 yılı sonuna kadar doğal gazı zam yapılacak mı? İran ve İsrail arasındaki savaş nedeniyle Avrupa'daki doğal gaz fiyatları yüzde 15 oranında arttı. Bu artışı siz de zam olarak yansıtabilirsiniz? Savaş nedeniyle doğal gaz stoklarımızda ve arzında herhangi bir sıkıntı var mı? Yine, İran üzerinden ülkemize taşınan Türkmen gazının iletimiyle ilgili İran ve İsrail arasındaki çatışmalardan sonra herhangi bir sıkıntı yaşanmış mı ya da bununla ilgili alınan önemli önlemlerimiz var mı?

Sayın Genel Müdür, bir taraftan bedava doğal gaz veriyoruz, diğer taraftan seçim dönemlerinde doğal gazı zam yapmıyoruz ama sizlerin malumu olduğu gibi siyasi hamlelerin BOTAŞ'ta ciddi maliyetleri oluyor. Raporlara baktığımızda, 2017 yılından itibaren BOTAŞ'ın finansman yani faiz giderlerinin bir çığ gibi büyüdüğü çok net görülüyor. BOTAŞ'ın 2017 yılında finansman gideri 62 milyon TL iken aradan geçen altı yılda katlanmış ve 2024 yılında 2017'ye göre -bakın, burayı iyi dinleyin- yüzde 54.972 oranında -yanlış duymadınız- yani yaklaşık yüzde 55 bin oranında artmış. BOTAŞ'ın 2023 yılı faiz giderleri 34 milyar 245 milyon TL olmuş, normal şartlarda 2023 yılında 67 milyar 325 milyon kâr eden BOTAŞ devasa faiz giderleri ve diğer olağanüstü giderler nedeniyle 2023 yılını 672 milyon TL net zararla kapatmış. Tabloya baktığınız zaman, BOTAŞ, faizin "nas" diye nitelendirildiği bir ülkede faiz bataklığına saplanmış ve saplanmaya zorlanmış.

Bu noktada bazı sorularımız var: BOTAŞ'ın 2024 yılında TL ve döviz olarak kullandığı kredi miktarı, katlanmak zorunda olduğunuz faiz giderleri ne kadar olmuştur? 2024 yılında hangi kuruluştan ne kadar kredi temin ettiniz? Yine, 2025 yılının ilk altı ayında ne kadar tutarda kredi kullanılmış ve ilk altı ayda ne kadar faiz ödemesi yapılmıştır? BOTAŞ'ın TL ya da döviz cinsinden kullandığı kredilerin ödemesinde sıkıntı yaşanmış mıdır? Takibe düşen ya da yeniden yapılandırılan kredisi var mıdır?

**BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ** - Toparlayalım Sayın Tahtasız.

**MEHMET TAHTASIZ (Çorum)** - Yine, BOTAŞ'ın günümüz itibarıyla hangi ülkeye ne kadar doğal gaz borcu var? BOTAŞ 2024 yılı kâr veya zararı ne kadar oldu? 2024 yılında temsil ve ağırlama giderleriniz ne kadar gerçekleşti? Günümüz itibarıyla BOTAŞ'ın kendine ait araç sayısı ve kiralık araç sayısı ne kadardır? 2024 yılında ve 2025 yılının ilk altı ayında kurum araçları ve kiralık araçlar için ne kadar ödeme yapılmıştır?

Son olarak da kendi ilimle alakalı konuşacağım. Şimdi, her seçim döneminde ilçelerimize AKP milletvekilleri gidiyor "Bu ilçeye doğal gaz getireceğiz." Hangi ilçelerimize? Bayat ilçemize, Uğurludağ ilçemize, Kargı ilçemize. İskilip ilçemizde biraz tamamlandı, Mecitözü ilçemizde tamamlandı. Ama sanki bu yatırımı AKP yapıyormuşçasına anlatıyorlar ve doğal gaz geldiğinde sanki ilçedeki bütün evlere doğal gaz verilecek gibi anlatıyorlar? Ama Çorum'da çok başarılı Ahlatcı Holding var, ÇorumGaz, onların yetkilileriyle görüştüğümüzde biz, beş yıl planlamaları olduğunu ve bunu beş yıl içinde tamamlayacaklarını söylüyorlar ama bizim o siyasetçilerimiz Çorum halkını aynı havalimanında olduğu gibi, acemi birliğinde olduğu gibi, birçok konuda olduğu gibi kandırmaya devam ediyor, sanki doğal gazı kendi getiriyormuş ve geldiğinde de tüm evlere bağlanacakmış gibi kandırıyor. Lütfen, sizlerden ricamız, Sayın Bakan Yardımcım, Genel Müdürümüz; bu siyasetçilere söyleyin, halkı "Doğal gaz gelecek ve evinize hemen bağlanacak." şeklinde seçim öncesi kandırmayı bıraksınlar ve şu anda bütün ilçelerimizde, Kargı'da, Bayat'ta Uğurludağ'da, Laçın'da, her tarafta böyle bir kandırmaca var ve insanlar "Gelmiş doğal gaz..." Beş yıl içinde planlanacak. Diyor ki Belediye: "Buraları sen kaz, ondan sonra ben boru geçireyim." Ve birçok yerde sadece bir bölgeye o an için göstermelik doğal gaz verilmiş. Çorum'da olduğu gibi birçok yerde de aynı konu vardır. Lütfen, sizlerden ricamız, Çorum iline bir gelin, bakın, görün, insanlar nasıl kandırılmış anlarsınız.

Teşekkür ediyorum.

**BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ** - Teşekkür ediyorum Sayın Tahtasız.

Buyurun Sayın Aksal.

**FATMA AKSAL (Edirne)** - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakan Yardımcılarımız, BOTAŞ Genel Müdürü, toplantımıza katılan kurum ve Sayıştay temsilcileri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BOTAŞ gerçekleştirdiği stratejik yatırımlarla ülkemizi yalnızca bir enerji geçiş güzergâhı değil, aynı zamanda bölgesel ve küresel ölçekte güvenilir bir enerji merkezi hâline getirme vizyonunu kararlılıkla sürdürmektedir. LNG terminalleri, yer altı depolama tesisleri, boru hatları ve uluslararası bağlantı altyapısıyla enerji arz güvenliğini pekiştirirken çeşitlendirilmiş tedarik kaynakları ve ticaret kapasitesi sayesinde Türkiye enerji alanında söz sahibi bir ülke konumuna yükselmiştir.

BOTAŞ tarafından Edirne ilimiz Keşan ilçemizde inşa edilen Saros FSRU Terminali ve 17 kilometrelik kara boru hattı, Marmara Bölgesi başta olmak üzere, Türkiye'nin doğal gaz arz güvenliğine önemli katkı sağlamaktadır. Saros FSRU Projesi, ülkemizin özellikle Balkanlar, Avrupa ve dünya doğal gaz ticaretinde etkin bir ülke konumuna gelerek gaz iletim ve ticaret merkezi olma hedefine bir adım daha yaklaşmasını sağlamıştır. Yüzde 73 yerli malzeme kullanılan projede çevreye duyarlılık ön planda tutulmuş, deniz çayırıları özel yöntemle taşınmış, 1 milyon fidan toprakla buluşturulmuştur. BOTAŞ bu çalışmasıyla Yeşil Elma Altın Ödülü'ne de layık görülmüştür.

Ben bu anlamda, Edirne ilimizde gerçekleşen bu yatırım için emeği geçenlere çok teşekkür ediyorum. Komisyonumuzu da Edirne'ye davet ediyorum. Tabii, hem Saros FSRU Edirne'de hem de TANAP boru hattı Edirne'den geçiyor. Ben başarılarınızın devamını diliyorum Sayın Genel Müdürüm.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Aksal.

Sayın Kaya, buyurun.

AYKUT KAYA (Antalya) - Sayın Başkan, hazırunu saygıyla selamlıyorum.

Türkiye'nin enerji güvenliği açısından böylesine stratejik bir kuruluşun şeffaflıktan uzak, hesap verilebilirlikten yoksun bir biçimde yönetilmesi kabul edilemez. BOTAŞ gibi...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Kaya, birden böyle bu şekilde kurumu...

AYKUT KAYA (Antalya) - Devam edeyim Sayın Başkan.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Devamında övgü mü var?

AYKUT KAYA (Antalya) - Yok, devam edeyim Başkanım.

BOTAŞ gibi bir kurumun asli görevi yalnızca doğal gazı taşımak ya da fiyat belirlemek değildir, aynı zamanda kamu yararını gözetmek, enerji arzını sürdürülebilir ve öngörülebilir kılmakla yükümlüdür. Öncelikle, konut ve sanayi abonelerine uygulanan doğal gaz tarifelerindeki artışlar vatandaşları derinden etkiliyor. 2020'deki fiyat şokundan sonra Avrupa doğal gaz fiyatları, euro cinsinden 2023'te yıllık ortalama yüzde 69, 2024'te ise yüzde 16,5 azalmıştı. Oysa aynı dönemde bizde artışlar devam etmişti. Bunun sebebi ne? Birincisi boru hatlarındaki kayıp kaçak, ikincisi ise yabancı para cinsinden tuhaf fiyatlandırma mekanizması.

Şimdi siz bana "sübvansiyonlar" diyeceksiniz ama buradaki adaletsizliği unutmamak lazım. BOTAŞ'ın tarifelendirme politikasında sosyal adalet mekanizmaları eksiktir. Düşük gelirli haneler ve ihtiyaç sahibi aileler için öngörülen indirimli sosyal tarifeler, bürokratik engeller ve yetersiz tanıtım nedeniyle geniş kitlelere ulaşamamıştır. Bu durum, tüketimdeki fiyat esnekliğini dikkate almayan tek tip tarifelerin, en dezavantajlı grupların fatura yükünü hafifletemediğini göstermektedir. Doğal gaz tarifelerinin ve sübvansiyonlarının gelire göre yeniden düzenlenmesi, ülkemizdeki enerji yoksulluğu sorununu çözmek için birincil önceliklerimizden biri olmalı.

Bir de kurumun jeopolitik öngörüsüzlük problemi var. Mesela, geçen sene Exxon'la LNG kontratı imzalandı ama bu kontrat 2027'de başlıyor. "Neden 2027?" sorusu, içinde bulunduğumuz belirsizlik ortamını dikkate aldığınızda çok anlamlı geliyor bana. Riskler arttığında, kullanıma hazır ve anlaşma kapsamında alabileceğimiz doğal gazımız olmayacak bu durumda. Peki, ne olacak? Kriz anlarında spot piyasa fiyatından alım yapmak durumunda kalacağız ve bu zamanlarda fiyatlar epey yüksek oluyor.

Diğer bir mesele de depolama ve arz güvenliği yatırımlarıyla ilgili. BOTAŞ'ın yenilenebilir gaz depo projeleri ve enerji depolama stratejileri ise çok sınırlı tutulmuş, bir yeşil geçiş planı eşliğinde hayata geçirilmemiştir. Bu eksiklik, enerji arz güvenliğinin yenilenebilir kaynaklarla desteklenmesi fırsatının kaçırılmasına ve fosil yakıtlara bağımlılığın sürdürülebilir bir çözüme dönüştürülmesine engel olmaktadır.

Ancak tek mesele bu değil, mesela Yumurtalık Terminali konusuna dikkatinizi çekmek istiyorum. 6 Şubat depremleri sonrasında terminalde bir çalışma yapıp yapılmadığı belli değil. Bu konuda da hem Komisyonun hem de kamuoyunun bilgilendirilmesi gerekiyor. Bu denetimin yapılmadığını bir kriz yaşandıktan sonra öğrenmeyelim.

Son olarak, BOTAŞ açısından kurumsal olarak dikkat çeken başka hususlar da var. Zaten hangi kuruma bir göz gezdirsek liyakatsizlik sorunuyla karşılaşyoruz. Kurumla ilgili araştırma yaparken ilk dikkatimizi çeken uzmanlık dışı atamalar oldu. Kurum BOTAŞ olunca uzmanından daire başkanına herkesin işin ehli olması gerektiği kanaatindeyim. Bu arkadaşlar, uluslararası firmalarla protokoller imzalıyor, iş yürütüyor ve işten anlamıyorlarsa kaybeden gene ülke olarak biz oluyoruz. Bu nedenle, BOTAŞ'ın insan kaynağıyla ilgili kapsamlı bir araştırma yapılmasını öneriyorum.

Bu sorunlar ve daha niceleri BOTAŞ'ın işleyişindeki yapısal zaafı göstermektedir. Komisyonumuzdan, uzun dönemli sözleşmelerin şeffaf revizyonunun, borçlanma stratejisinin Meclis denetimine açılmasını, tarifelerde sosyal adalet kriterlerin uygulanmasını ve stratejik depolama yatırımlarının hızlandırılmasını talep ediyorum. Enerji politikalarımızın nihai hedefi, vatandaşımızın uygun fiyata, kesintisiz ve şeffaf bir hizmet alması olmalıdır. BOTAŞ ve enerji alanındaki diğer KİT'lerimiz bu amaca hizmet etmiyorsa kurumsal ve teknik revizyonları hızla gerçekleştirilmelidir.

Saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ederim Sayın Kaya.

Son konuşmacı olarak, buyurun Sayın Karakaya.

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) - Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

BOTAŞ'ımızın çok değerli yöneticileri, Sayın Bakan Yardımcım, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli temsilcileri; hepinize hoş geldiniz diyorum.

Tabii, BOTAŞ Türkiye'nin enerji sektöründeki önemli bir aktörü. Bu anlamda da son yıllardaki çalışma ve faaliyetlerine baktığımızda, gerçekten devasa bir kurum ve çok da başarılı, güzel işler yaptı. En çok belki fiyatlarla gündeme geliyor ama özellikle doğal gaz fiyatlarını stabil bir seviyede tutmak, o istikrarı sağlamak gerçekten kolay değil çünkü sonuçta buradaki

kaynağın tamamı ithal. Doğal olarak, küresel ekonomik dalgalanmaları -yine özellikle Türkiye açısından değerlendirecek olursak, Türkiye haritasına baktığımızda- dört bir yanında devam eden aktif canlı çatışmaları da düşünecek olursak bunlar kolay değil. Elbette fiyat istikrarının uzun vadede sağlanmasına yönelik değişik araçlar var, depolama da bunlardan biridir. Bu konularda da gerekli girişimler, faaliyetler, çabalar gösteriliyor.

Elbette BOTAŞ'ın burada yapacağı birtakım yatırımlar açısından baktığımızda maliyet olarak da son derece yüksek. Ama ben şuna teşekkür ediyorum: Tabii, son yıllarda, özellikle küresel alandaki bu dalgalanmaların yani kurum dışındaki birtakım faktörlerin neden olduğu fiyat artışlarının nihai tüketiciye yansıtılması konusunda ciddi bir fedakârlık, ciddi bir sermaye kullanımı da söz konusu. Bunu biz burada bir açıdan eleştirebiliriz, bir açıdan övebiliriz ama bu da işin bir realitesi. Çünkü bugün hakikaten Türkiye'de, bu anlamda, köylere kadar doğal gaz kullanımının yaygınlaştığı, üretimde önemli bir kaynak hâline geldiği bir süreçte gerçekten bunu sağlamak da kolay değil. Bu anlamda, fiyat mekanizmaları ve bu mekanizmaların işleyişi -biraz önce de ifade etmeye çalıştığım gibi- doğal olarak dış faktörlerden, tamamen sizin dışınızdaki olaylardan doğrudan doğruya etkilenebilmekte ama bu süreç içerisinde, yine dediğim gibi, önemli ölçüde bir istikrar sağlanmış. Dolayısıyla, belki kamuoyunun da bilmediği, kamuoyuna da çok fazla yansımayan sübvansiyonlarla bunlar idare edilmektedir. Yani, tabii, burada bu sübvansiyonlar da belki üstü kapalı olarak eleştiriliyor. Aslında keşke açıktan söylene de derim işin doğrusu. Hem bir taraftan doğal gaz fiyatlarının pahalılığından, üretime ve sosyal yaşama olumsuz etkilerinden bahsedip hem de burada kullanılan önemli bir araç ve mekanizmayı üstü kapalı olarak da eleştirmenin ben çok fayda yani çok şey bulamıyorum... Başkanım haklı olarak diyor ki: "Dilinize dikkat edin."

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Temiz dil.

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) - Yani anladınız siz onu. Dolayısıyla, yani eleştiri yapılacaksa bazı eleştirilerde de ne istendiğinin daha açık söylenmesi lazım.

Bu anlamda, ben gerçekten emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. Yani gerek enerji güvenliği gerek bu konulardaki yatırımların yönetimi, enerji kaynaklarının çeşitlendirilmesi, yine, bu konudaki uluslararası ilişkilerde, iş birliklerinde gösterilen başarılar, devasa projeler... Bunlar sadece ulusal düzeyde değil, uluslararası düzeyde de hep gündem konusu olan, konuşulan ve Türkiye'nin geleceği açısından bakıldığında sadece enerji güvenliği değil, millî egemenliği açısından da son derece önemli projeler.

Yine, dijitalleşme anlamında yapılan çalışmalar, belki burada detayına giremeyeceğimiz konular ama gerçekten olayın makro bazda, global bazda algılanışı ve yönetimi anlamındadır.

Ben çok teşekkür ediyorum. Bizim elimizden gelen ne varsa BOTAŞ için yapmaya hazır olduğumuzu da ifade etmek istiyoruz.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Karakaya.

Evet, böylece geneli üzerinde görüşmeler tamamlandı.

Sözü Sayın Genel Müdürümüze vermeden önce bazı hatırlatmalarda ben bulunmak istiyorum. Sayın Genel Müdürüm, sayın üyelerimizce sorulan sorulardan yazılı cevap verilmesini gerektiren konularla ilgili yanıtlarınızı tutanakların Türkiye Büyük Millet Meclisi "web" sayfasında yayınlanmasından itibaren on beş gün içerisinde bütün üyelerimize Komisyon Başkanlığımız aracılığıyla iletebilirsiniz.

Buyurun, sözü size veriyorum Sayın Genel Müdürüm.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ ABDULVAHİT FİDAN - Sayın Başkanım, öncelikle şunu ifade etmek isterim: BOTAŞ'ın yapmış olduğu ticaretlerden vesaire aldığı gazlar neticesinde herhangi bir ülkeye, herhangi bir şirkete an itibarıyla ödenmemiş bir kuruluş borcu bulunmamaktadır.

Sonrasında, şu anki mevcut gündem olarak, İran ile İsrail arasında Orta Doğu'da devam eden bu süreçte enerji arz ve iletim güvenliğiyle ilgili gerekli her türlü tedbirimizi "N-1" "N-2" "N-3" olmak üzere almış bulunmaktayız depolarımızla, terminallerimizle birlikte; onu da arz etmek isterim. Yoğun bir şekilde de kış için hazırlıklarımızı yapmaktayız.

Bununla beraber şunu ifade etmek isterim: Arz güvenliği kapsamında kaynak çeşitliliğine önem veren kuruluşumuz, Azerbaycan'la 2024 yılı sonu itibarıyla sona eren doğal gaz tedarik anlaşmasını 2030 yılı sonuna kadar uzatmış bulunmaktadır.

Bir de arz planlamaları çerçevesinde uzun dönemli olarak çeşitli şirketlerle 2027 yılından itibaren on yıllık LNG anlaşmaları da imzalamış bulunmaktayız. Diğer kontratlarla da tüm görüşmelerimiz, çalışmalarımız devam etmektedir.

En son, Sayın Başkanım, tüm personelimizi özellikle titizlikle almaktayız, titizlikle yetiştirmekteyiz, her türlü eğitimlerini vermekteyiz. Tüm yöneticilerimizi de bu çerçevede liyakate önem vererek her türlü tecrübeye binaen görevlendirmekteyiz.

Diğer tüm soruları da yazılı olarak cevaplandıracağım.

Saygılarımla arz ederim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

Şimdi, Boru Hatları ile Petrol Taşımacılığı Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup ibraya sunacağım.

Önce 2021 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketinin 2021 yılı bilançosu ve 17.911.824.786,35 Türk lirası dönem net zararıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - İbra edenler... Etmeyenler... İbra edilmiştir.

Şimdi 2022'nin sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketinin 2022 yılı bilançosu ve 1.815.623,02 Türk lirası dönem net zararıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - İbra edenler... Etmeyenler... İbra edilmiştir.

Toplantımıza yine iki Bakan Yardımcımız katılmıştır.

Sayın Çonkar, Sayın Bakan Yardımcım, buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI AHMET BERAT ÇONKAR - Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Değerli Komisyon üyelerimiz, değerli bürokrat arkadaşlarımız; hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Gerçekten, BOTAŞ da diğer kurumlarımız gibi Enerji Bakanlığımızın en gözde, en önemli kurumlarından ve halkımıza, milletimize, 85 milyona dokunan hizmetleriyle temayüz etmiş bir kuruluşumuz.

Tabii, burada yapılan eleştiriler olabilir; bizler Bakanlık olarak bunlarla ilgili de notlarımızı alıyoruz, iyileştirme yönünde politikalarımızda neler yapılabilir, bunlara da kafa yoruyoruz.

Ben, emeği geçen tüm arkadaşlarımıza, tüm yöneticilerimize, işçilerimize, çalışanlarımıza Türkiye'nin enerji arz güvenliği ile doğal gaz ve kaliteli yakıt erişim noktasındaki bu hizmetleri vesilesiyle çok teşekkür ediyorum. İnşallah, çok daha önemli uluslararası iş birlikleriyle BOTAŞ'ın daha da güçlendiği, finansal olarak da daha iyi bir noktaya geldiği günleri de görmek nasip olur diyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Çonkar.

Buyurun Sayın Şatiroğlu.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI NEVZAT ŞATIROĞLU - Değerli Başkanım, zatinalinizi ve yüce heyeti saygıyla selamlıyorum.

Bana birkaç dakika müsaade ederseniz birkaç tane kritik bilgi vermek istiyorum hazıruna doğru bilgilenmeleri anlamında.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Tabii ki.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI NEVZAT ŞATIROĞLU - BOTAŞ'ın en önemli misyonu ülkemizdeki doğal gaz arzını yirmi dört saat, her hafta, her gün, yaz kış demeden, uluslararası arenada yaşanacak bütün olumsuzluklara rağmen sağlamaktır. Şu anda 13 tane giriş noktasıyla farklı farklı ülkelerde gerek boru gazı gerek LNG gerek kendi depolarımızdan geri besleme ve gerekse devreye aldığımız Filyos gazımızla birlikte bunu sağlamaya gayret eden bir şirketimiz. Şu anda ülkemizin giriş kapasitesi 495 milyon metreküp/gün bu kapasitenin tamamı, tüm terminallerin tamamı, 13 tane giriş noktası; boru gazı, terminaller dâhil. Bu kış pik yaşadık, çok soğuk günler yaşadık; 335 milyon metreküp günlük tüketimle tarihî rekor kırıldı. Bu esnada ne oldu? Bakın, hiç kimse hissetmedi, İran gazı kesmişti. İran'ın günlük 30 milyon metreküp kapasitesi vardı o hattan ama gaz kesilmişti, kimse hissetmedi. Eş zamanlı olarak aynı tarihlerde Azeri kuyularında üretim düşmesi yaşandı ve Azerbaycan'dan gelen gaz da azaldı ama yine kimse hissetmedi. Dolayısıyla BOTAŞ'ın burada -bir mühendis olarak ben bunu ifade etmek istiyorum, bırakın bir Yönetim Kurulu üyesi ya da Bakan Yardımcısı olarak- bir mühendis olarak baktığımızda, gerçekten bu arz güvenliğini tahkim etme anlamında yaptığı bütün faaliyetler gerçekten takdire şayan ve bütün ekibi tebrik ediyorum. BOTAŞ çok köklü bir kuruluş.

Marmaraereğlisi'nde LNG terminali yapıldı, Allah razı olsun, o zamanın büyük vizyon projelerinden bir tanesi; Marmara Bölgesi'nin gaz tedarikinde önemli bir projedir ve o projeler üzerine bugün BOTAŞ, aynı yerde 160 bin tonluk bir LNG tankı inşa etmek için tekrar yola çıktı. Bunlar gerçekten çok takdire şayan şeyler.

Yine, ha keza, Avrupa ülkelerinin doğal gaz depolama kapasiteleri yıllık tüketimlerinin yüzde 20'si nispetindedir. Hâlihazırda BOTAŞ, Tuz Gölü ve Silivri yer altı deposuyla yıllık Türkiye tüketiminin yüzde 12'sine yakın bir depoya ulaşmış bulunmaktadır. İnşallah, yakın zamandaki yatırımlarla birlikte bu kapasitemizi yüzde 20'ye çıkartacağız.

Konutlara geldiğimizde... Şu anda köyler dâhil, doğal gaz istiyor. Zatinaliniz de çokça başvurduunuz, bütün vekillerimiz en küçük yerleşime kadar doğal gaz istiyorlar. Neden? Doğal gaz çok ucuz. Bakın, ben size çarpıcı bir rakam vereceğim. Sayın Vekilim, Çorum Vekilimiz ifade ettiler; doğal gazın bugünkü maliyeti 400 dolar yani 16 lira. 16 liraya doğal gaz tedarikiyle birlikte - BOTAŞ'ın maaşlarını saymazsam- bir maliyeti var. 400 dolar olan doğal gaz haziran başında bu fiyattaydı, savaşın körüklendiği esnada 520 dolara çıktı, bu fiyat pandemide 3 bin dolardı ve bunu yönetmek kolay bir şey değil ve biz bu 400 dolara yani metreküpünü 16 liraya aldığımız doğal gazı meskenlere 5,6 liraya satıyoruz yani her bir konutu 10,5 lira destekliyoruz. 21 milyon konut var, güle güle kullansınlar, ortalama her hane yılda 11 bin lira destekleniyor. Bunun da parasal karşılığı, 220 milyar liralık bir kaynağı Hazine Bakanlığı "Ben bu parayı ya vatandaştan zam olarak alacağım ya devlet destekleyecek..." Ve bu şekilde 220 milyar liraya yakın bir bütçeyi Hazine BOTAŞ'a -görev zararı olarak- veriyor. Benim bunu da faturalarda göstermem kadar daha doğal bir şey olamaz, vatandaşların doğru bilgilenmesi anlamında yapılan bu çalışmanın siyasi bir amaç gütmeyeceğini ifade etmek isterim.

Bakanlığımızın bir diğer hedefi -son cümlelerim, toparlıyorum Sayın Başkanım- 2028 yılına kadar Türkiye'de gaz arzının sağlanmadığı ilçe merkezi bırakmamayı hedefliyoruz, inşallah. Şu an 200 küsur yerleşim yerine taşınmalı sistemle gaz arzı sağlanmıştır. İnşallah bunları da boru gazına kavuşturacağız ve 2028 yılına kadar da Türkiye'de doğal gazın ulaşmadığı ilçe merkezi kalmayacaktır.

Ben bu başarıya imza atan bütün BOTAŞ ekibine teşekkür ediyorum. Kurulustan bugüne kadar görev yapan bütün BOTAŞ çalışanlarına, genel müdürlerine, ilgili Bakana ben teşekkür etmek istiyorum.

Ben bu toplantıdan dolayı yapılan tüm eleştirilere de teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Biz de teşekkür ediyoruz Sayın Şatiroğlu, çalışmalarınızda kolaylıklar diliyoruz, başarılar diliyoruz.

Boru Hatlarıyla Petrol Taşımacılığı Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Tüm katılımcılara ben teşekkür ederim.

Toplantıya ara vermeden...

ORHAN SÜMER (Adana) - Başkanım, soru falan değil, bir bilgi alacaktım müsaadeniz varsa.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Buyurun Sayın Sümer.

Mikrofonunuzu açıyorum, tutanaklara geçsin.

ORHAN SÜMER (Adana) - Sadece bilgi almak açısından...

Daha önceki bir Tuz Gölü gezimizde, oradaki bilgilendirmede şöyle bir şey söylenmiş: "Tuz Gölü depoları sahasına ilaveten 5 lokasyonda daha güneş enerjisi, 1 lokasyonda da rüzgâr enerjisi yapılacak." diye bilgilendirme verilmişti. Onunla ilgili bir gelişme var mı veya yapıldı mı? Sadece bilgi açısından.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ ABDULVAHİT FİDAN - Sayın Vekilim, yaklaşık 3 kilovatlık bir planlamamız vardı, şu an itibarıyla da yapımla ilgili sürecimiz devam etmekte; güneş enerjisiyle ilgili. RES'le ilgili ise Silivri'de 4,2'yd; ikinci bitirdik., 4,2; 8,4. Tuz Gölü'yle ilgili çalışmamız devam etmekte ama rüzgârla ilgili yanılmıyorsam bir şey var, netleştirirsek onu da...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Yazılı olarak detaylı bir şekilde Sayın Vekilimize...

Teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

4.- BOTAŞ International Anonim Şirketinin (BIL) 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Değerli Komisyon üyeleri, toplantımızı BOTAŞ International Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yılı bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Sunum yok bildiğim kadarıyla.

Teşekkür ederim.

Önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2021 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda 1, 2022 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda 1 öneri bulunmaktadır.

Şimdi 2021 yılı önerilerinin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2021 yılına ait 1 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 1:

Diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Yanıt için Sayın Genel Müdürüm, buyurun.

BOTAŞ INTERNATIONAL ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ TALHA PAMUKÇU - Sayın Başkanım, gerekli aksiyon alınmış ve konu Sayıştayın tespiti doğrultusunda yerine getirilmiştir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ederim.

Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Sayın Tahtasız, bakın, hızlı geçmiyorum. Var mı önerilerin?

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Yok.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Böylelikle 2021 yılı önerilerinin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi 2022 yılı önerilerinin görüşülmesine başlıyoruz.

2022 yılının 1 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 1:

Diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Yanıt için Sayın Genel Müdürüm, buyurun.

BOTAŞ INTERNATIONAL ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ TALHA PAMUKÇU - Yerine getirilecektir Sayın Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Böylelikle önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi geneli üzerinde görüşmelere geçiyoruz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemize söz vereceğim. Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemiz var mı? Yok.

Şimdi BOTAŞ International Anonim Şirketi 2021 ve 2022 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

BOTAŞ International Anonim Şirketi'nin 2021 yılı bilançosu ve 1.385.602.131,79 Türk lirası dönem net kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2021 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Şimdi 2022 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

BOTAŞ International Anonim Şirketi'nin 2022 yılı bilançosu ve 3.372.835.380,12 Türk lirası dönem net kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2022 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

BOTAŞ International Anonim Şirketi 2021 ve 2022 yıllarına ait Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Tüm katılımcılara teşekkür ediyorum, çalışmalarınızda başarılar, kolaylıklar diliyorum.

5.- Turkish Petroleum International Anonim Şirketinin (TPIC) 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Değerli Komisyon üyeleri, toplantımıza Turkish Petroleum International Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yılı bilanço ve netice hesaplarının görüşmelerine devam ediyoruz.

Sayın Genel Müdürümüzden başlamak üzere, toplantımıza katılan kurum ve Sayıştay temsilcilerinin kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını rica ediyorum.

Sayın Genel Müdürüm, buyurun.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sunum var mıydı?

TURKISH PETROLEUM INTERNATIONAL ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ YUNUS SELÇUK ARIK - Sunum yok.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Peki.

Önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2021 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda 1, 2022 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda 2 öneri bulunmaktadır.

Şimdi 2021 yılı önerilerinin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2021 yılına ait 1 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 1:

Diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Genel Müdürüm, yanıt için buyurun.

TURKISH PETROLEUM INTERNATIONAL ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ YUNUS SELÇUK ARIK - Diğer bulgu ve öneriler yerine getirilecektir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Evet, önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Böylelikle 2021 yılı önerilerinin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi 2022 yılı önerilerinin görüşmelerine başlıyoruz.

2022 yılının 1 no.lu önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 1:

Deniz sismik araştırma faaliyetlerinin farklı kuruluşlarca ayrı ayrı yürütülmesi yerine tek elden yapılmasının sağlanması hususunda bulgumuzda söz konusu sismik gemilerin tek elden idare ve sevkini ülke menfaatleri açısından yararlı olacağı düşüncesi dile getirilmişti. Kurum da bulguda yer alan hususa iştirak etmiş ve kendinin de bu görevi yerine getirebileceğini ifade etmiştir.

Sonuç olarak, ayrı ayrı işletilen sismik gemilerin tek elden idare ve sevkini sağlanması yönünde Bakanlık nezdinde girişimlerde bulunulması önerilir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sayın Genel Müdürüm, özet hâlinde yanıtınızı bekliyorum.

Buyurun.

TURKISH PETROLEUM INTERNATIONAL ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ YUNUS SELÇUK ARIK - Söz konusu öneriyle ilgili Sayıştay raporu doğrultusunda aksiyonlar alınacaktır.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Peki.

Öneri üzerinde söz almak isteyen üyemiz var mı? Yok.

Sayıştayın öneriyle ilgili görüşünü alalım.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Konunun Sayıştayca izlenmesi uygun olacaktır.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Evet, önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2022 yılının genel önerisini okutuyorum:

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 1:

Diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Yanıt için buyurun Sayın Genel Müdürüm.

TURKISH PETROLEUM INTERNATIONAL ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ YUNUS SELÇUK ARIK - Diğer bulgu ve öneriler yerine getirilecektir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Böylelikle önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi geneli üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemize ben söz vereceğim.

Söz almak isteyen üyemiz? Yok.

Evet, böylece geneli üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi Turkish Petroleum International Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

Önce 2021 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Turkish Petroleum International Anonim Şirketinin 2021 yılı bilançosu ve 6 milyar 525 milyon 28 bin 612,85 Türk lirası dönem net kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2021 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Şimdi, 2022 yılının sonuç bölümünü okutuyorum.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Turkish Petroleum International Anonim Şirketinin 2022 yılı bilançosu ve 4 milyar 197 milyon 555 bin 739,31 Türk lirası dönem net kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2022 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Turkish Petroleum International Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Tüm katılımcılara teşekkür ediyorum, çalışmalarınızda kolaylıklar ve başarılar diliyorum.

6.- Turkish Energy Anonim Şirketinin (TEC) 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Değerli Komisyon üyeleri, son olarak Turkish Energy Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yılı bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Sayın Genel Müdürümüzden başlamak üzere toplantımıza katılan kurum ve Sayıştay temsilcilerimizin kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını rica ediyoruz.

Sayın Genel Müdürüm, buyurun.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Sunum var mı Sayın Genel Müdürüm?

TURKISH ENERGY ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET TÜRKOĞLU - Sunum yok, ortak sunumdu.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

Önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2021 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda 1 öneri bulunmaktadır, 2022 Yılı Alt Komisyon Raporu'nda bulgu ve öneri bulunmamaktadır.

Şimdi 2021 yılı önerilerinin görüşmelerine başlıyoruz.

2021 yılına ait 1 no.lu genel öneriyi okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 1:

2021 Yılı Sayıştay Denetim Raporu'nda yer alan diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Yanıt için buyurun.

TURKISH ENERGY ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRÜ AHMET TÜRKOĞLU - Yerine getirilmiştir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Evet, teşekkür ederim.

Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Böylelikle önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi geneli üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemize ben söz vereceğim.

Söz almak isteyen üyemiz? Yok.

Şimdi Turkish Energy Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

Önce 2021 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Turkish Energy Anonim Şirketinin 2021 yılı bilançosu ve 4 milyar 218 milyon 281 bin 771,87 Türk lirası dönem net zararıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2021 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Şimdi 2022 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Turkish Energy Anonim Şirketinin 2022 yılı bilançosu ve 4 milyar 596 milyon 221 bin 278,96 Türk lirası dönem net kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - 2022 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Turkish Energy Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Tüm katılımcılara teşekkür ediyorum, çalışmalarınızda kolaylıklar ve başarılar diliyorum.

Değerli Komisyon üyeleri, gündemimize 25 Haziran 2025 Çarşamba günü (yarın) saat 14.30'da, Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü ile Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim Şirketinin 2021 ve 2022 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam edeceğiz.

Toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 18.26